КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 54 (3282). Чоршанба, 16 март 1966 йил. Баҳоси 2 тийин.

ПОЙТАХТЛИКЛАР МАЪҚУЛЛАМОҚДА

«Беш йиллик планда Ўзбекистон трактор йиғув заводини реконструкция қилиш, уни трактор заводига айлантириш кўзда тутилсин». Трактор йиғувчиларнинг очиқ партия йиғилиши қатнашчилари ана шундай таклифни киритдилар. Улар ўз истакларини далиллар билан асослаб бердилар. Заводни реконструкция қилиш, дейишди улар, мамлакатнинг асосий пахта базаси бўлган Ўзбекистонда маҳаллий шароитга мослашган машиналаргина эмас, балки ўз қуввати ва конструкцияси жиҳатидан ҳозирги пахтачиликнинг барча талабларига тўла мос бўлиб тушадиган машиналар ишлаб чиқариш имконини беради.

«Узгоспроект» коммунистлари ўз йиғилишида республикада шаҳар коммунал шохобчаларини лойиҳалаш институтини ташкил қилиш зарурлиги ҳақида гапирдилар. Улар мавжуд лойиҳалаш институтларини йириклаштиришни, республиканинг бошқа районларида ҳам «Узгоспроект»нинг филиалларини тузишни таклиф қилдилар.

Тошкентда партия XXIII съезди Директиваларининг лойиҳаси кенг муҳокама қилинмоқда. Коммунистлар ва партиясиз меҳнаткашлар Директивалар лойиҳасини қизғин маъқуллаб, кўпгина қимматли мулоҳаза ва таклифлар киритмоқдалар.

Тошкент тўқимачилари мамлакатнинг химия саноати жуда кўп хил юқори сифатли бўёқлар ишлаб чиқаришни тезлаштириши тўғрисидаги истакларини билдирдилар. Ўшанда рангги хира ва айниган гулли газламалар магазинларнинг токчаларига камроқ келтириладиган бўлади. Республика қурилиш министрлигининг ходимлари хилма-хил бинокорлик материалларининг миқдорини кўпайтириш ва сифатини ошириш йўлларини кўрсатиб ўтдилар.

Республика пойтахтининг Октябрь ва Фрунзе районларида бўлиб ўтган йиғилишларда меҳнат ва турмуш шароитини яхшилашга, ишлаб чиқаришда интизомни мустаҳкамлашга қаратилган кўпгина истаклар билдирилди.

Чилонзор райони меҳнаткашларидан тушган таклифлар орасида юқори малакали мутахассислар тайёрлаш учун ўқув-материал базасини яхшилаш ва кенгайтириш масалалари бор.

Йиғилишларда айтилган кўпгина таклифлар аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатишни такомиллаштириш, шаҳар транспорти ишини яхшилаш, меҳнаткашларнинг дам олишини уюштириш масалаларига тааллуқлидир.

КПСС XXIII съезди Директиваларининг лойиҳасини муҳокама қилишга бағишланган очиқ партия йиғилишлари ҳозиргача республика пойтахтидаги 1300 дан кўпроқ партия ташкилотларида бўлиб ўтди. Бу йиғилишларда коммунистлар билан бир қаторда партиясиз ишчи, мутахассис, хизматчилардан, фан ва маданият арбобларидан 80 минг киши иштирок этди. (ЎЗТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

15 мартда Алишер Навоий номли академик театрнинг байрамлардагидек безатилган залида ёшлар гурунги бўлди. Бу ерда Ўзбекистон комсомолининг кўп минг кишилик армияси вакиллари — саноат корхоналари ва пахтазорларнинг ёш новаторлари, азамат чўлқуварлар, газ магистраллари қурувчилар ва ер ости бойликларини қидирувчилар, ўқиш аълочилари ва яқиндагина институтларни тамомлаб, илмий лабораторияларда ва бошқа ижодий коллективларда ўзларининг талант ва шижоатларини намойиш қилаётган кишилар, совет армиясининг жангчилари учрашдилар. Уларнинг ҳар бири коммунизм ёш қурувчиларининг мураббийси ва йўлбошчиси — жонажон партиянинг XXIII съезди шарафига ёш ватанпарварлар кўрсатаётган шижоаткорона жасоратлар тўғрисидаги қалбларни тўлқинлантирувчи рапортларни мана шу залга олиб келди.

В. И. Лениннинг саҳна тўридаги улкан бюсти узра «Ўзбекистон комсомолининг XVIII съезди» деган сўзлар порлаб турибди.

Эрталаб соат 10. Съездни республика комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Х. Абдуллаева очади.

Ёшларининг меҳнат мусобақаси пешқадамлари, комсомол раҳбарлари президиумдан жой оладилар. КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Ё. С. Насриддинова, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидатлар М. А. Абдураззоқов ,М. Т. Турсунов, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари А. Х. Везиров улар билан бирга Президиумга чиқадилар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Президиуми баланд руҳ билан съезднинг фахрий президиумига сайланади.

Ўзбекистон ленинчи комсомолининг шон-шуҳратга қопланган байроғи оркестр садолари остида тантанали вазиятда залга олиб кирилади.

Съезд секретариати, редакцион ва мандат комиссиялари бир овоздан сайланади, иш тартиби тасдиқланади.

Съезд кун тартибига қуйидаги масалалар киритилади:

1. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг ҳисоботи ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съезди қарорлари асосида республика комсомолининг вазифалари.

2. Ўзбекистон ЛКСМ ревизия комиссиясининг ҳисоботи.

3. Ўзбекистон ЛКСМ раҳбар органларини сайлаш.

Кун тартибидаги биринчи масала юзасидан Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Х. Абдуллаева доклад қилди.

Ревизия комиссиясининг раиси М. У. Тоғаев ревизия комиссиясининг фаолияти тўғрисида доклад қилди.

Докладлар юзасидан музокаралар бошланди. Музокараларда Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари И. А. Умаров, Андижон область комсомол комитетининг биринчи секретари С. Қурбонов, Самарқанд область, Нарпай районидаги Киров номли колхознинг механик-ҳайдовчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Толмасов, Фарғона область комсомол комитетининг биринчи секретари Р. Алимов, Ҳарбий кенгаш аъзоси — Туркистон Ҳарбий округи Сиёсий бошқармасининг бошлиғи генерал-лейтенант Н. С. Демин, Қорақалпоғистон область комсомол комитетининг биринчи секретари С. Қониёзов, Хоразм область, Янгиариқ районидаги Беруний номли мактабнинг старший пионер вожатийси Ш. Болтоева, Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари Б. Тошхўжаев, «Фарғона» совхозининг директори Т. Шодиева, Сирдарё область комсомол комитетининг иккинчи секретари А. Петров, Шеробод канали қурилиши комсомол штабининг бошлиғи И. Раҳимов, Қашқадарё область комсомол комитетининг биринчи секретари А. Муртазоев, Бухоро область Ғиждувон район комсомол комитетининг биринчи секретари Ғ. Ўринов, Самарқанд область комсомол комитетининг биринчи секретари М. Ҳасанов, Тошкент тўқимачилик комбинати комсомол комитетининг секретари Л. Кондухова, Хоразм область комсомол комитетининг биринчи секретари Р. Авезжонова, Бухоро область комсомол комитетининг биринчи секретари С. Авезов, Сурхондарё область комсомол комитетининг биринчи секретари Х. Зокиров, Андижон область, Ленин районидаги «Правда Востока» колхози комсомол комитетининг секретари Э. Абдуллаев ўртоқлар қатнашдилар.

Съезд Мандат комиссиясининг докладини тинглади ва тасдиқлади. Мандат комиссиясининг раиси В. Ардатов бу ҳақда доклад қилди.

Республика пионер ташкилотининг вакиллари, шунингдек Туркистон Ҳарбий округининг жангчилари съезд делегатларини табрикладилар.

Съезд номига келган табрик телеграммалари ва меҳнат рапортлари ўқиб эшиттирилди.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

* * *

Кечқурун съезд қатнашчилари учун катта концерт берилди. Бу концертда санъат усталари билан бир қаторда бадиий ҳаваскорлик коллективлари ҳам қатнашдилар. (ЎзТАГ).

Республика комсомолининг съезд залидан.

А. АБАЛЯН фотоси.

БАХТЛИ ЁШЛИК АНЖУМАНИ

СЪЕЗД ЗАЛИДАН РЕПОРТАЖ

Наврўзи олам келди. Ўлкамизда баҳор нафаси кезмоқда. Кўкракларни безаган бинафшалар, биринчи лолалар юз кўрсатди. Дарахтлар куртак ёзиб, ўриклар гуллади. Навбаҳорнинг муаттар бўйи дилга ором бериб кишини ҳаётга чорлайди. Шундай кезда Шарқнинг дарбозаси, номи жаҳонга машҳур бўлган тинчлик ва бахт шаҳри Тошкент республикамизнинг асл йигит-қизларини ўз бағрига чақирди. Аму ёқаларидан, Сурхон воҳасидан, Бухоро Газ шаҳридан қадимий Самарқанддан, гўзал Фарғона водийсидан, жондош Қорақалпоғистон АССР ва ниҳоят Тошкент обяастининг яқин-йироқларидан бу ерга Ленин комсомолининг аъзолари — етук ўғил-қизлар келдилар. Шунда академик шоиримиз устоз Ғафур Ғуломнинг комсомолнинг босиб ўтган шонли йўлини тасвирловчи қуйидаги қуйма сатрлари ёдга келади:

Оташин йилларнинг ўт
хотираси,
Қўрдек қалбимдан ўтмайди
ҳаргиз.
Чунки жонга туташ Ленин
авлоди,
Ўғлимсиз, қизимсиз,
комсомолларсиз.

Алишер Навоий номли ҳашаматли театр яна кўркам тус олган. Съезд бошланишига ҳали анча вақт бор. Фоеда қадрдонлар бир-бирлари билан кўришмоқдалар. Ёш ишчи, пахтакор, зиёли, турли касб эгалари бу ерга йиғилишган.

В. И. Ленин Декрети билан Мирзачўл воҳасини ўзлаштиришга биринчи отланиб келган комсомоллар, Улуғ Ватан уруши кунларида қалбини Ватан ҳимояси учун қалқон қилган азаматлар, — Фарҳод ГЭС чироғини ёққан комсомол ветеранлари ва ниҳоят кечагина ишга туширилган Аму-Бухоро каналининг техника қудратини эгаллаган заршуносляр шу ерга ёшлик анжуманига тўпланганлар.

Биз бу ерда Оққўрғон районидан делегат бўлиб келган Ҳалима Халфетовани учратдик. Ҳалимахон ўтган йили машина теримида республикамизда машъал бўлиб чиққан оққўрғонликларнинг лочин қизларидан бири. Бу ўт юрак қиз ўтган йили юз тоннадан ортиқ «оқ олтин» терган. Ҳалима бу ерда бухоролик Мукаррама Фузайлова билан танишиб олди. Икки янги танишган дугонанинг юзларида дўстлик табассуми.

— Сиз ўтган йили қанча пахта тердингиз, — сўради Мукаррамадан Ҳалимаой.

— Бригадирлик қилатуриб машинада 78 тонна «оқ олтин» тердим, — деди камтаринлик билан Мукаррама Фузайлова.

— Келинг бўлмаса, бу йил иккаламиз ҳам юз эллик тоннадан теришга аҳдлашайлик, — дейишди икки ёш дугона.

— Бўпти. Бу танишишимизнинг нишонаси бўлади, — деди Мукаррама Фузайлова.

Ҳамма соҳанинг ёш вакиллари бу ерга меҳнат рапортлари билан келганлар. Биз Турсун Муҳамедовни кўрганимизда В. И. Ленин номли Бекобод металлургия заводини тасаввур қилиб кетдик. Азим Сирдарё қирғоғида қад кўтариб, ўзининг улкан печларида пўлат эритаётган бу завод ҳозир Иттифоқимизга танилган. Завод комсомол ташкилотининг секретари ўртоқ Муҳамедов ёш ишчилар сафи ўсаётганини гапириб берди.

Фойелар тўлабошлади. Бу ерда ёш авлод билан бирга Ленин сафида тарбияланиб вояга етган, сочларига оқ кирган, ҳозир партия аппаратларида ишлаётган, халқ хўжалигига командирлик қилаётган кишиларни кўрамиз. Улар ўзларининг ўринбосарларига меҳр билан тикиладилар.

Зал ёшлик чаманига айланиб кетди. Пойтахт областининг делегатлари съездга янги бешйилликда янги режалар билан келдилар. Ленин комсомолининг курашларда мардона кўтарилган байроғи залга олиб кирилганда Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон республикасининг гимни жаранглар эди.

Шунда шонли комсомол ҳақида қуйидаги юрак сатрлари қуйилди.

Ўтли юрагингда Лениннинг
номи,
Улуғвор йўлингда Ватан
илҳоми,
Сенга она халқнинг юрак
саломи,
Жанговар ленинчи шонли
комсомол.
Порлоқ ҳаётингда доим
равшан йўл.

Ю. ҲАМДАМОВ.

ИККИНЧИ КВАРТАЛ ҲИСОБИГА

Корхона бўйлаб хушхабар тарқалди: янги беш йилликнинг дастлабки квартал плани 105,7 процент адо этилди. 49 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқарилди. В. И. Ленин асарларининг 40-томи ўзбек тилида нашр этила бошланди

Эришилган бу муваффақиятда ҳамманинг ҳиссаси бор. 3-босмахона коллективи КПСС XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб эришди бу ютуққа. Матбаачилар квартал охиригача яна кўплаб маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар.

Ҳ. ТУЙЧИЕВ.

ЧОРВАЧИЛИК ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон КП Тошкент область Комитети ва область ижроия комитети колхоз ва совхозларнинг чорвачиликни ривожлантириш бўйича 1965 йилги иш якунларини кўриб чиқдилар. Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Янгийўл районидаги **Назарали Ниёзов номли колхозга** (раиси **Мадалиев,** партия ташкилотининг секретари **Зуфаров,** комплекс чорвачилик бригадасининг бошлиғи **Турғунбоев** ўртоқлар) берилди. Бу колхоз ўтган йили чорвачилик соҳасида энг яхши кўрсаткичларга эришган. Йирик шохли қорамоллар бўйича план 109,8 процент, шу жумладан сигирлар бўйича 107,7 процент, чўчқалар бўйича 128 процент ва қўйлар бўйича 101,4 процент, гўшт етиштириш плани 98,6 процент, сут етиштириш плани 115,4 процент, жун етиштириш плани 101,2 процент, давлатга гўшт сотиш плани 101 процент, сут сотиш плани 108,8 процент, тухум сотиш плани 102,9 процент, жун сотиш плани 101,2 процент бажарилган. Хўжаликда жамоат чорва моллари дағал хашаклар ва силос билан тўла таъминланган.

Байроқ Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозидан олиб берилди.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Оққўрғон районидаги **«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозига** (директори **Махсумов,** партия ташкилоти секретарининг ўринбосари **Басанец,** ишчилар комитетининг раиси **Алиев** ўртоқлар) берилди. Бу хўжалик 1965 йилда область совхозлари ўртасида чорвачиликни ривожлантириш бўйича энг яхши кўрсаткичларга эришган. Йирик шохли қорамоллар бўйича берилган планни 110,7 процент, шу жумладан сигирлар бўйича 104,3 процент, чўчқалар бўйича 106,5 процент, гўшт етиштириш планини 114,2 процент, сут етиштириш планини 123,1 процент, давлатга гўшт топшириш планини 139 процент ва сут топшириш планини 112,6 процент бажарган. Совхозда чорва моллари дағал хашак ва силос билан етарли миқдорда таъминланган.

Байроқ Янгийўл районидаги «Чиноз» совхоз-техникумидан олиб берилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитети Оққўрғон районидаги Ленин номли, Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь», Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозларининг ҳамда Янгийўл районидаги «Чиноз» совхоз-техникумининг чорвачиликни ривожлантиришда яхши ишлаганликларини қайд қилиб ўтдилар.

КЎКЛАМ МЕҲНАТ БИЛАН КЎРКАМ

Далада иш қизғин. Асл деҳқонлар кўкламни ўз меҳнатлари билан кўркам қилиш учун ғайрат шижоат кўрсатмоқдалар. Улар «бу йилги ҳосил ҳар йилгидан ҳам баракали бўлсин, эл-юртга мўл-кўл ҳосил топширайлик, катта ишончни оқлайлик, юзимиз ёруғ бўлсин» деган ният билан экиш-тикиш ишларига ҳартарафлама пухта тараддуд кўраяптилар.

Оққўрғондаги Куйбишев номли колхоз йирик пахтакор хўжаликлардан биридир. Бултур колхоз деҳқонлари гектар бошига 19 центнер ўрнига 27 центнердан хирмон кўтаришга муваффақ бўлдилар. Бу кўрсаткич хўжалик деҳқонларининг уддабуронлик билан иш юритаётганликларидан, техниканинг қадрига етаётганликларидан далолат бериб турибди.

Ўртоқ Убайдулла Абдухалилов бошлиқ комплекс механизациялашган звено аъзолари бултур ҳосилдорликни 34 центнердан ошириб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлдилар. Меҳнатларига олган ҳақлари ҳам ҳар қачонгидан кўп бўлди.

— Беш йилликнинг биринчи йилида,— деди ўртоқ У. Абдухалилов,— пахта ҳосилдорлигини 38 центнерга етказамиз. Бунга қатъий бел боғлаган деҳқонларимиз ҳозирга қадар экиш мавсумига ҳамма нарсани тахт қилиб қўйдилар. Барча ариқ-зовурлар сув равон оқадиган қилиб тозаланди, ерларимиз кафтдек қилиб текисланди, ўғитга тўйдирилди.

КПСС XXIII съездининг Директивалари лойиҳасидан руҳланиб ҳосилдорликни 35—40 центнерга етказишга аҳд қилган М. Мафизов, П. Деҳқонбоев ўртоқлар бошлиқ звеноларнинг пахтакорлари ҳам кўкламги чигит экиш кампаниясига шайланиб туришибди.

О. ТЎРАҚУЛОВ.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ МАҲСУЛОТ

Корхонамиз аҳли янги йилнинг дастлабки икки ойи топшириғини барвақт бажариб қўйди. Шу давр мобайнида белгиланганидан 846 та кўп кровать тайёрланиб магазинларга чиқарилди.

Ҳозирги кунда партиямиз XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа корхонамиз бўйлаб кенг қулоч ёймоқда. Ҳамма бу улкан йиғинга ўз совғаси билан келишга ошиқяпти. Т. Солиев, Х. Абдуллаев, Б. Збрицкий каби илғор ишчилар смена топшириқларини ортиғи билан адо этиб барчанинг ҳурмат-эътиборини қозонмоқдалар. Биз съезд очиладиган кунгача март ойи планига қўшимча равишда 500 та кровать тайёрлашга аҳд қилганмиз.

Э. ҚОДИРОВ,
Тошкент кровать заводи ишчиси.

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИ КУРАШИНИ ҚУВВАТЛАЙМИЗ

МОСКВА ЖАМОАТЧИЛИГИ ВАКИЛЛАРИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

14 мартда Союзлар уйининг колонна залида Москва жамоатчилиги вакилларининг Америка империализми агрессиясига қарши Вьетнам халқи олиб бораётган курашни қўллаб-қувватлашга бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди.

Осиё ва Африка мамлакатлари билан бирдамлик Совет Комитети раисининг ўринбосари, СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси Б. Ғ. Ғафуров Гавана конференцияси томонидан эълон қилинган Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳафталиги тўғрисида ахборот берди. (ТАСС).

СИЗЛАР БИЛАН ҲАМДАММИЗ

«Америкалик агрессорларга лаънат!» «Вьетнамдан қўлингни торт!» Бутун прогрессив инсониятнинг фикри-зикри ва хис-туйғуларини ифода этувчи бу сўзлар Тошкент давлат университети профессор ўқитувчилари ва студентларининг курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳафталигига бағишлаб, 14 мартда ўтказилган митингида янгради.

Агрессорларга боплаб зарба бераётган қардош Вьетнам Демократик Республикаси меҳнаткашлари ва Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг мардлигига қойил қолмоқдамиз, деди доцент Ю. Т. Тоҳирий. Ҳозир Вьетнам халқи империализмга қарши курашнинг олдинги сафида турибди. Тинчлик ва адолатни қадрлаётган ер юзидаги барча софдил кишиларнинг мададига таяниб Вьетнам халқи душман устидан тўла ғалабага эришувига биз қатъий аминмиз.

Профессор И. И. Гранитов, доцент Д. Н. Пак, студентлардан В. Иофе, А. Аванесова, митингда сўзга чиққан бошқа нотиқлар Ҳинди-Хитойда мисли кўрилмаган йиртқичлик қилаётган Америка ҳарбийларининг жиноий ҳаракатларини зўр ғазаб билан қораладилар.

Бу ерга тўпланган кишилар минбарга чиққан вьетнамлик студент Као Фионгни қарсаклар билан кутиб олдилар. У Вьетнам халқи билан қардошларча бирдамлик билдирганлиги учун совет дўстларига университетда ўқиётган ўз ватандошлари номидан самимий миннатдорчилик билдирди.

Митинг қатнашчилари резолюция қабул қилиб, Вьетнам масаласи юзасидан Совет ҳукумати тутган позицияни қизғин маъқулладилар, Вьетнам Демократик Республикасининг тинч шаҳар ва қишлоқларини ваҳшиёна бомбардимон қилиш тўхтатилсин, интервентларнинг қўшинлари Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетилсин, деб қатъий талаб қилдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ XVIII СЪЕЗДИ

ДОИМО СЕН БИЛАН БИРГАМИЗ, ЖОНАЖОН ПАРТИЯ!

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети биринчи секретари Р. Х. АБДУЛЛАЕВАнинг доклади

Ўртоқлар! Ўзбекистон ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзининг XVIII съезди ажойиб кунларда ўтмоқда. Бу съезд Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXIII съезди арафасида тўпланди. Партия съезди коммунизм сари бораётган йўлимизда янги муҳим босқич бўлади. Мамлакатимиз коммунистларининг съезди СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг беш йиллик плани юзасидан Директивалар қабул қилади. Совет кишилари, Ўзбекистондаги барча комсомол ва ёшлар Директивалар лойиҳасини якдиллик билан маъқуллаб ва қизғин қўллаб-қувватлаб, кутиб олдилар. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг яқинда бўлиб ўтган XVII съезди республикамиз меҳнаткашларининг ижодий меҳнатига якун ясади. Бу якунлар ҳаммамизни қувонтирмоқда.

ВЛКСМнинг жанговар отряди бўлган Ўзбекистон комсомоли республика партия ташкилоти раҳбарлигида ана шу йиллар давомида халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантириш учун курашда актив қатнашиб келди. Доимо бўлганидек комсомол ташкилоти коммунистларнинг эътибори ва ғамхўрлигини сезиб турди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорлари ва ёшларни ғоявий тарбиялаш вазифаларини муҳокама қилган республика партия активининг қарорлари республика комсомолининг бутун фаолиятига анчагина таъсир ўтказди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг комсомол кадрларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш тўғрисидаги қарори комсомолнинг ташкилотчилик ва сиёсий ишлари савиясини ошириш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Партия раҳбарлиги республика комсомоли учун ҳамиша куч ва ғайрат манбаи бўлиб келди.

Зарбдор комсомол қурилишларида, Мирзачўл ва Марказий Фарғона ерларида, республикамизнинг бепоён пахта далаларида давримизнинг ажойиб қаҳрамонлари етишиб чиқди. Комсомолнинг XVIII съездига шуни қувонч билан маълум қиламизки, Чирчиқнинг ёш бинокорлари қисқа муддатда, яъни 25 ой мобайнида зарбдор комсомол объекти — карбамид цехини барпо қилдилар. Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилиши бўлган Фарғонадаги азотли ўғитлар заводи битказилиб, ҳозирдаёқ кўп миқдорда маҳсулот берди. Партиянинг иродаси, комсомол ва ёшларнинг қўли билан мураккаб табиий шароитларда жаҳондаги энг йирик Бухоро — Урал газ қувури қуриб битказилди. Оҳангарон цемент заводи, Ангрен ва Тошкент ГРЭСлари, Тошкент, Чимқўрғон сув омборлари ва Жанубий Сурхон сув омборининг биринчи навбати, Аму—Қоракўл ва Аму — Бухоро машина каналлари коммунизм йўлида ишлаб турибди.

Газли посёлкасида яшовчи оддий йигит, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг аъзоси Эргаш Ҳикматовнинг ишлари билан ҳаммамиз фахрланамиз. Бухоро—Урал газ қувури қурилишига бориш учун берилган комсомол йўлланмаси бу ёш колхозчи учун катта ҳаёт сари йўлланмага айланди. Эргаш Ҳикматов СССР Олий Советининг депутати қилиб сайланди. Тошкентлик ёш колхозчи, «оқ олтин»дан мўл ҳосил етиштириш устаси Турсуной Раимованинг номи бутун республикага маълум. Бу ёш ватанпарвар илғор бригададан қолоқ бригадага ўтиб ишлай бошлади ва бир йил ичидаёқ уни ҳам илғорлар қаторига етказиб олди. Ўтган йили кузда унинг бригадаси гектар бошига 35 центнер ҳосил кўтарди. Турсунойнинг ўзи эса пахта териш машинаси бункеридан 105 тонна пахта тўкди. Комсомол тарбиялаган бошқа кўпгина ёшлар қатори бу икки ёш коммунист — Эргаш Ҳикматов билан Турсуной Раимова ҳам Ўзбекистон Компартиясининг XVII съездига делегат бўлиб келди.

Ҳисобот даврида кўпгина завод ва фабрикалар, транспорт ва қурилишлардаги комсомол ташкилотлари меҳнат унумдорлигини ошириш, техникани тараққий эттириш ва тежамкорлик масалалари билан кўпроқ шуғулланадиган бўлиб қолди.

Бир қанча йирик саноат корхоналарида комсомол комитетларининг ташаббуси билан жамоатчилик асосида ишловчи конструкторлик бюролари ва ёш мутахассислар кенгашлари ташкил қилинди. Улар 5000 дан ортиқ инженер, техник ва ишлаб чиқариш новаторларини бирлаштиради. Саноат корхоналарининг йигит ва қизлари 12 мингта машина-ускунани модернизация қилиш, 180 та автомат ва ярим автомат линияни ўрнатиш ва ишга туширишда ёрдамлашдилар.

Етти йилликнинг бошида тикувчи қиз Татьяна Кардаш етти соатлик топшириқни олти соатда бажариш тўғрисида ватанпарварлик ташаббуси бошлади. Ҳозир биз 2500 бригада ва участка Татьяна Кардашдан ўрнак олиб ишлаётганини съездга маълум қиламиз. Ёш ишчининг ташаббуси «андижонликлар соати» ҳаракатини вужудга келтирди, ёшларнинг меҳнат унумдорлигини ошириш учун курашига янги мазмун бағишлади. Қўқон комсомоллари ўз корхоналарининг чинакам хўжайинлари бўлиб қолдилар. Улар бундан икки йил аввал бир миллион сўм маблағ жамғариш ва бу маблағни химия саноатини ривожлантиришга йўллашга аҳд қилган эдилар. Ёшлар аҳдларининг уддасидан чиқдилар: бир миллион сўм маблағ тўпланди.

Ҳисобот даврида комсомол ва ёшларнинг* кучи билан 480 минг тоннага яқин темир-терсак тўпланди. Бу ишда юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун республика комсомол ташкилоти ВЛКСМ Марказий Комитетининг Ҳурмат дафтарига ёзилди. Комсомол ташкилотлари бундан буён ҳам ёшларни металл ва бошқа хом ашёни иқтисод қилиш ва тежаб-тергаб ишлатиш учун курашга сафарбар қилаверишлари, Москва ва Ленинграддаги илғор комсомол коллективларининг ташаббусини жонбозлик билан қўллаб-қувватлайверишлари керак.

Ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш учун бошланган курашни кенг қулоч ёздириш лозим. Бу курашни Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг комсомоллари бошлаб берган эдилар. Бу ишда умумий чақириқ ва шиорлар наф бермайди, бунда қунт билан, зўр бериб ишлаш талаб қилинади. Аввало, ёш ишчиларнинг ишлаб чиқариш малакасини ошириш, техника ўқишини йўлга қўйиш тўғрисида ғамхўрлик қилиш зарур. Шунга эришиш керакки, ёш ишчилар кечки ва сиртқи ўқув юртларида ўзларининг умумий билим савиясини тинмай ошириб борадиган бўлсинлар.

Комсомол йўлланмалари билан 13 мингдан ортиқ йигит ва қиз зарбдор қурилишларга ва қўриқ ерларга юборилди. Комсомол ташкилотлари партия топшириқларини, Ўзбекистон ЛКСМ XVII съезди қарорларини бажара бориб, қўриқ ерларни ўзлаштириш устидан оталик қилишни давом эттирди. Қўриқ ерлар йигит ва қизлар учун мардлик, жасурлик ва қаҳрамонлик мактаби бўлиб қолди. Марказий Фарғоналик Маннон Жалолов, Тошхон Хожиқосимова, мирзачўллик Инобат Охунова, Қувондиқ Абдураззоқов, Павел Карпенков, қаршилик Григорий Руденко, қорақалпоғистонлик Сергей Ким сингари чўлқуварларнинг номлари бутун республикага танилган.

КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасида. Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди қарорларида республикамиз халқ хўжалигини янада ривожлантириш планлари белгилаб берилган. Ана шу белгиланган режаларни амалга ошириш учун энг актив курашчилар бўлиш комсомоллар ҳамда барча йигит ва қизларимизнинг муқаддас бурчидир. Янги беш йилликда 500 минг гектар қўриқ ер ўзлаштирилиши керак. Мирзачўл ва Қарши даштига, Шеробод водийсига, Марказий Фарғона ва Амударё этакларидаги ерларга сув чиқариш ҳамда уларни ўзлаштириш Ўзбекистон комсомоллари ва ёшларининг амалий иши бўлиб қолмоғи керак. «Зангори ёқилғи»нинг янги трассаси — «Ўрта Осиё — Марказ» газ қувури қурилишини зарбдор комсомол қурилиш деб эълон қилиш, Тошкент ГРЭСи, Фарғонадаги азотли ўғитлар заводи қурилишига оталик қилишни давом эттириш таклиф қилинмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми мамлакат қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш йўлларини белгилаб берди. Совет қишлоғининг меҳнаткашлари Пленум қарорларини муваффақиятли суратда амалга оширмоқдалар. Ўзбекистон деҳқонлари ҳам коммунизмнинг моддий техника базасини яратиш ишига катта ҳисса қўшаётирлар. 1965 йил республикамиз қишлоқ меҳнаткашлари меҳнатда оммавий қаҳрамонлик кўрсатган йил бўлди. Ўтган йили пахтакорларимиз давлат хирмонига 3 миллион 903 минг тонна «оқ олтин» тўкдилар. Ёшлар ўз бурчларини юксак англаганликларини кўрсатдилар. Пахта далаларининг кўпгина қаҳрамонлари съездимизнинг делегатларидирлар. Улар орасида Суяр Толмасов ва Эътибор Орипова, Жума Тўйчиев ва Салима Шербоева, Дармонжон Солаева ва Улаш Ҳасанов, Мукаррама Фузайлова ва Жумагул Умарова, Аҳмад Бобоназаров, Муқаддас Миноварова ва кўпгина бошқа ёшлар бор.

Пахтачиликни комплекс механизациялаштиришда қатнашиш қишлоқ комсомол комитетлари ишидаги асосий йўналишлардан бири бўлди. Бугунги кунда республикадаги ҳар уч механизатордан бири комсомол аъзоси эканлигини съездга маълум қиламиз. Ўтган йили «зангори кема» капитанлари 910 минг тонна, яъни 1958 йилдагидан қарийб 15 баравар кўп пахта териб берди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг XII пленуми қўйган вазифа — икки йил мобайнида юз минг механизатор тайёрлаш ва қайта тайёрлаш вазифаси муваффақиятли бажарилмоқда. Ўтган йили билим юртлари, курслар ва тўгаракларда 45000 дан ортиқ механизатор ўқитилди. Тошкент, Хоразм, Андижон ва Фарғона область комсомол комитетлари қишлоқ хўжалик органлари билан биргаликда бу ишни усталик билан ташкил қилдилар. Яқинда комсомол Марказий Комитети бюроси қизлар учун махсус филиаллар ташкил этган 15-механизация билим юрти ва Ўрта Чирчиқ район комсомол комитетининг ташаббусини маъқуллади. Республикада хизмат кўрсатган механизатор Маҳбуба Насриддинованинг ташаббуси билан бошланган «ҳар бир механизатор беш механизатор тайёрласин» деган ҳаракат кенг қулоч ёзди. Андижон областининг Хўжаобод районидагина тажрибали 150 механизатор 700 та йигит ва қизга ўз касбини ўргатди.

Комсомол комитетлари республика профессионал-техника билим юртларига эътиборни кучайтиришлари. Профессионал-техника таълими давлат комитети, қишлоқ хўжалик министрлиги эса, механизаторлар тайёрлаш сифатини ошириш чораларини кўриши лозим. Билим юртларидаги машғулотларни бошлаш муддатларини аниқ белгилаб қўйиш, ана шу ўқув юртларига одамлар танлаб олиш учун колхоз раислари билан совхоз директорларининг масъулиятини кучайтириш керак.

Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди 1970 йилга борганда машинада пахта теришни 2,5 миллион тоннага етказишни белгилади. Бу вазифани бажариш учун анчагина механизаторлар керак бўлади. «Қишлоқда яшайсанми — техникани билиб ол» деган шиор комсомолнинг кундалик иши бўлиб қолсин.

Ўтган йили 3,5 минг комсомол-ёшлар бригадаси ва звеносининг деярли ҳаммаси ўз мажбуриятини бажарди, бу бригада ва звенолар жуда кўп йигит ва қизлар учун коммунистик хўжалик юритиш мактаби бўлиб қолди. Лекин барча комсомол комитетлари ҳам бу бригада ва звеноларга омилкорлик билан раҳбарлик қилаяпти, деб бўлмайди. Комсомол-ёшлар бригадалари ва звеноларини янги ерларда ва қолоқ участкаларда ҳам тузиш керак. Улар бу ерларда зарбдор куч бўлишлари, барча ёш деҳқонларни ўзларига эргаштириб боришлари лозим.

Комсомол Марказий Комитети, область ва район комитетлари ёшларни жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш учун курашда актив қатнаштириш йўлида ҳали ҳамма чораларни кўраётгани йўқ. Комсомол комитетлари ёш чорвадорларнинг эҳтиёжлари ва маданий талабларига эътиборни кучайтириши, чорвачиликда механизацияни жорий қилиш устидан контроллик ўрнатиши лозим. Кўпгина комсомол комитетлари ем-хашак тайёрловчи ёшлар бригадаларининг ишига қизиқмай қўйдилар, ёшлар ўртасида хашакли экинлардан мўл ҳосил етиштириш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздирмаётирлар.

Илғор тажрибани кенг ёйиш соҳасида комсомол комитетлари талайгина иш қилди. Қишлоқ хўжалик органлари билан биргаликда энг яхши хўжаликлар базасида тузилган илғор тажриба мактаблари ўзини оқлади. Ўтган йили республикада 53 та ана шундай мактаб бор эди. Валентин Тюпко ва Жавод Кўчиев бригадаларида ташкил қилинган мавсумий мактаблар тажрибасини ВЛКСМ Марказий Комитети маъқуллади.

Саноат корхоналари, транспорт ва қурилишлар, колхоз ва совхозлардаги комсомол ташкилотларининг ишида жиддий камчиликлар борлиги кўриниб турибди. Комсомол Марказий Комитети, область, шаҳар ва район комитетлари кўпинча хўжалик органларининг ўрнини босишга, ўз олдиларига қўйилган вазифаларни комсомолга хос бўлмаган методлар ёрдамида ҳал қилишга уриндилар. Бундай аҳволларнинг юз беришига шу нарса сабаб бўлдики, баъзи жойлардаги ўртоқлар меҳнатда тарбиялашнинг моҳиятини нотўғри тушундилар, уни фақат ёшларнинг меҳнат процессига жалб қилиш билангина чеклаб қўяқолдилар.

Йигит ва қизларнинг кундалик меҳнати ва турмушига юксак революцион романтика завқ-шавқини бахш этиш, катта ва кичик ишларимиз ҳаммасининг таъсирчанлиги, самарадорлиги ва жозибадорлигини оширишимиз, социалистик мусобақани ва унинг олий формаси — коммунистик меҳнат ҳаракатини кенг қулоч ёздириш лозим. Ҳар бир ишчи, ҳар бир пахтакор ва чорвадорга меҳрибон ва ғамхўр бўлайлик, унинг эҳтиёжларини кун сайин ўрганиб борайлик, шаҳар ва қишлоқдаги йигит ва қизларда ўз мамлакатининг чинакам хўжайини ҳис-туйғуларини, келажак учун жавобгарлик туйғуларини ривожлантирайлик.

Сиёсий ўқиш ёш авлодни ғоявий тарбиялашнинг таъсирчан формаларидан биридир. Ҳозирги вақтда салкам 400 минг йигит ва қиз сиёсий ўқишга жалб этилган. Комсомол сиёсий маорифи шохобчасида 10 мингга яқин пропагандист ишламоқда, уларнинг тўрт мингидан кўпроғи КПСС аъзоси, етти минги эса, олий ва тўлиқсиз олий маълумотли кишилардир. «Ленин сабоқлари» ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашнинг диққатга сазовор янги формасидир.

Шу билан бирга, комсомоллар ва ёшлар ўртасида ғоявий-сиёсий ишларни ташкил этишда жиддий камчиликлар бор.

Йигит ва қизларимизнинг ҳаммаси ҳам коммунистик жамиятнинг онгли ва изчил қурувчиси бўлишнинг маъносини, ўзида бизнинг революцион идеалларимиз учун курашчи бўлиш фазилатларини қандай қилиб вояга етказишни аниқ ва равшан биладилар деб бўлмайди. Баъзи комсомол комитетлари кўпгина комсомолларнинг, шу жумладан раҳбар комсомол ходимларининг ўз ғоявий-назарий савияларини оширишга бегамлик билан қараётганлигига бепарво қараб келмоқдалар.

Лекция пропагандаси савиясини ошириш лозим. Комсомол комитетлари ёшларимизни меҳнаткаш хотин-қизларни, оналарни чуқур ҳурмат қилиш руҳида тарбиялашлари керак, қизларга юксак ахлоқ билан муносабатда бўлиш, уларнинг номуси ва иффатини ҳурмат қилиш руҳида тарбиялашлари керак.

Республикадаги кўпгина комсомол ташкилотлари сўнгги йилларда ёшларни кекса авлод намунаси мисолида тарбиялаш соҳасида муайян тажриба орттирди. Область комсомол комитетлари, бир қанча шаҳар ва район комсомол комитетлари ҳузурида, бошланғич ташкилотларда тузилган ветеранлар клублари ва кенгашлари. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ҳузурида жамоатчилик асосида тузилган комсомол тарихи институти самарали ишлар қилмоқда. Комсомол билетларини жанговар байроқлар ёнида топшириш ва шу ерда пионерга қабул қилиш тобора кенг ёйилмоқда. Ватанимиз учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган курашчилар хотирасини эслаш кунлари ўтказилмоқда.

Комсомол комитетлари ёш авлодни жонажон партияга, мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига беғиҳоя содиқ бўлиш руҳида тарбиялаш масалаларига ғоят жиддий эътибор беришлари, ҳар бир ёш гражданда юксак сиёсий онглилик ва ҳушёрлик кўрсатишига, марксизм-ленинизм ғояларини ва Совет давлатининг манфаатларини қаттиқ туриб актив ҳимоя қиладиган бўлишига эришишлари лозим. Йигит ва қизларда империализмга нисбатан синфий, пролетар муросасизлиги туйғусини тарбиялаш зарур. Ер юзида ақалли битта капиталист қолганида ҳам, йигит ва қизларнинг ҳеч бири хотиржам бўлмаслиги керак.

Комсомол ташкилотлари ёшларни Совет Армияси сафида хизмат қилишга тайёрлаш ишларини кучайтириб юборишлари, уларни ҳарбий ихтисосларни севиш руҳида тарбиялашлари, йигитларни ҳарбий ўқув юртларига юбориб туришлари керак. ДОСААФ комитетлари билан биргаликда ҳарбий-амалий ишни ўрганиш тўгаракларининг кенг шохобчасини вужудга келтириш, йигит ва қизларда юксак маънавий-жанговарлик фазилатларини, сиёсий етукликни, ўзларининг бутун куч-қувватларини, керак бўлиб қолгудек бўлса, ҳаётларини ҳам ўз халқи учун, Совет Ватани учун бағишлашга шай бўлиб туриш хислатларини тарбиялаб вояга етказиш лозим. Комсомол ташкилотлари ҳақиқий ҳарбий хизматни ўтаётган йигитлар билан жуда яқин алоқада бўлиб туришлари шарт. Уларни тантана билан армияга кузатиб қолиш билангина кифояланмай, армия сафидан бўшаб келганларни самимий ва хурсандчилик билан кутиб олиш ҳам керак. Ҳарбий хизматчиларнинг оилалари тўғрисида ғамхўрлик қилиш — комсомол комитетларининг бурчидир.

Ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишида комсомол ташкилотлари қаҳрамонларнинг ҳайкалларидан кенг фойдаланишлари керак. Комсомолларнинг В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги ва Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига ёшларнинг кучи ва маблағлари билан Тошкентда Ватанимиз учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлган ўзбекистонлик комсомол қаҳрамонларга обелиск қуриш тўғрисида таклиф киритилади.

Комсомол комитетлари интернационал тарбия масалаларига, миллатчилик ва шовинизм сарқитларига қарши кураш масалаларига кўпроқ эътибор беришлари лозим. Ўзбекистонда юздан ортиқ миллатнинг фарзандлари қўлни-қўлга бериб, ёнма-ён туриб меҳнат қилишмоқда. Улуғ Ватанимиз халқлари абадий дўстлик иплари билан боғланганлар. Партиянинг ленинча миллий сиёсати бу дўстликни тошметиндек мустаҳкамлаб бормоқда. Биз, ёш авлод эса, бу дўстликни кўз қорачиғидек сақлашимиз лозим.

Рус тили, улуғ Ленин тили, оғамиз — рус халқининг тили миллатлар ўртасидаги алоқа воситаси бўлиб қолди. Рус тилини ўрганиш ва билиш ҳар бир йигит-қизнинг энг зарур бурчидир.

Кўпгина комсомол комитетлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIII пленумининг турмуш маданиятини ошириш тўғрисидаги қарорларини бажаришда актив қатнашмоқда. «Баҳор» ва «Қўшиқ» байрамлари, «Пахта байрами», «Ўроқ ва болға» байрами умумхалқ байрамлари бўлиб қолди. Тошкент ва Самарқанд тонгини кутиб олиш мактаб ўқувчиларининг одатига айланди. Шонли воқеалар — чақалоқ туғилиши, балоғатга етиш, мактабни ва олий ўқув юртини тамомлаб чиқиш, Совет Армияси сафига кузатиш сингари янги оилавий тантаналар ва расм-русмлар ёшларнинг турмушига сингиб бормоқда. Комсомол-ёшлар тўйлари чинакам байрамга айланиб кетмоқда.

Янги урф-одатлар ва анъаналарни сингдиришда олимлар, Маданият министрлиги органлари, халқ ижоди уйлари, ЗАГСлар комсомол ташкилотларига катта ёрдам беришлари мумкин. Биз ёзувчи ва шоирлардан, композитор ва хореографиячилардан янги урф-одатлар ва расм-русмларга бағишланган яхши сценарийлар, қўшиқлар, рақслар яратиб беришларини кутмоқдамиз.

Янги анъаналар ва урф-одатлар учун кураш диний сарқитларга қарши кураш ҳамдир. Атеистик ишни ҳужумкорлик билан олиб бориш лозим. Руҳонийлар ва сектантларга қарши қатъият билан курашиш, савол ва жавоб кечалари, «Мўъжизасиз мўъжизалар» кечалари ўтказиб туриш ва бу кечаларга асосан динга ишонувчиларни таклиф қилиш, улар орасида «жаҳолатпарастлар»ни фош қилувчи газеталар, варақлар тарқатиш керак. Текинхўрлар билан жиноятчилар кўпинча ана шу «дин пешволари»дан паноҳ топадилар.

Барча клублар, маданият саройлари ва кутубхоналарни тарбиявий иш марказига айлантириш бизнинг вазифамиздир. Шундай қилайликки, ҳар бир йигит ва қиз бу ерда ўзи қизиққан машғулот билан шуғуллана оладиган бўлсин. Маданий-оқартув муассасалари учун малакали мутахассислар тайёрлаш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилиш зарур.

Республикадаги кўпгина комсомол ташкилотлари жамоат тартибини сақлашда актив қатнашмоқда. Сўнгги икки йил ичида милиция органларига кўпгина комсомоллар юборилди. Олти минг кўнгилли халқ дружинаси сафида 240 минг йигит ва қиз бор.

Лекин бугун биз ёшлар орасида жиноятчилик, ҳуқуқ-тартиботларни бузиш, ичкиликбозлик ва жамиятга қарши бошқа ҳодисалар батамом барҳам топиб кетди, деб айта оламизми? Афсуски, бундай дея олмаймиз. Комсомол комитетлари халқ маорифи ва жамоат тартибини сақлаш органлари билан биргаликда ҳуқуқ-тартиботларни бузувчиларга қарши курашни кучайтиришлари, безорилик, ичкиликбозликнинг ҳар бир фактига муросасиз бўлишлари лозим. Ёмон таъсирга берилиши осон бўлган ўсмирлар тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш керак.

Ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, кино ва театр ходимлари тарбиявий ишда комсомол ташкилотларига актив кўмак бермоқдалар. Улар йигит ва қизлар билан тез-тез учрашиб туришибди, ўз асарларида замондошларимизнинг кундалик ижодий меҳнати ва фикр-ўйларини чуқурроқ ифодалашга, социалистик реализм байроғини тағин ҳам баландроқ кўтаришга ҳаракат қилмоқдалар. Лекин, комсомол Марказий Комитети, область комсомол комитетлари ижодкор ёшларга сабот ва меҳрибонлик, принципиаллик билан кун сайин ёрдам бериб борсалар, уларнинг иши ва турмуши билан кўпроқ қизиқиб турсалар, бу соҳадаги ишимизнинг натижалари ўн карра ва юз карра яхшироқ бўлиб чиқиши мумкин. Ёшларни ғоявий жиҳатдан тарбиялашда кинодан кенгроқ фойдаланиш лозим.

Матбуот, радио ва телевидение ёшлар орасида идеология ишини олиб боришда каттагина роль ўйнайди. Ёшлар учун чиқарилаётган газеталаримиз ўзларининг жанговарлигини бундан буён ҳам ошириб боришлари, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялашда комсомол ташкилотларига активроқ ёрдам беришлари керак. Радиоэшиттириш ва телевидениенинг ёшлар ва болалар учун эшиттириш редакциялари ёшларнинг турмушини чуқурроқ ўрганишлари, комсомолнинг мароқли ишлари тўғрисида, ишлаб чиқариш илғорлари ҳақидаги ҳикояларни бериб боришлари лозим. Ахлоқ ва турмуш темаларидаги мазмундор суҳбатлар тез-тез ўтказиб турилиши зарур.

Республикада бир ярим миллиондан ортиқ киши спорт билан мунтазам шуғулланиб турибди. Физкультурачиларимизнинг маҳорати ўсди, значокли ва разрядли спортчилар кўпайди. Республиканинг ёш спортчилари бир қанча жаҳон ва Бутуниттифоқ рекордлари қўйишди. Кўпгина комсомол ташкилотлари физкультура коллективлари билан биргаликда ишлаб, спортнинг оммавий бўлишига ҳаракат қилмоқдалар. Тошкент комсомоллари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига ҳар икки комсомолнинг бири разрядли спортчи бўлсин, деган вазифани ўртага қўйишди ва ўз кучлари билан 300 та оддий спорт иншооти қуришга, 30 минг болага сузишни ўргатишга аҳд қилишди. Тошкент комсомолларининг бу ташаббуси маъқуллашга арзийдиган ташаббусдир.

Лекин ёшларни жисмоний жиҳатдан тарбиялаш ишида жиддий нуқсонлар ҳам бор. Кўпгина спорт коллективларида, айниқса қишлоқлардаги спорт коллективларида оғизда спортни ривожлантириш тарафдорлари бўлган комсомол раҳбарлари спорт ишларини унча-мунча йўлга қўйиб юборадилар-да, шунинг ўзи билан кифояланиб қолаверадилар. Биз спорт органлари билан биргаликда ёшларнинг физкультура билан шуғулланиши учун ҳамма шароитларни муҳайё қилиб қўйишимиз керак. Қиз-жувонлар орасида физкультура ва спортни пропаганда қилишни кучайтиришнинг аҳамияти жуда катта.

Мактаб комсомол ташкилотлари ҳисобот даврида анча ўсди, уларнинг обрўси кўтарилди.

Лекин шуни айтиш керакки, ҳисобот-сайлов конференцияларида делегатлар мактаб тўғрисида зарур даражада ғамхўрлик қилмаганликлари, пионер вожатийлар танлаш ва мактабдан ташқари муассасаларнинг ишида камчиликларга йўл қўйилганлиги учун комсомол комитетларини ҳақли равишда танқид қилишди.

Болаларнинг синфда қолиши ҳаммамизни ташвишга солмоқда. «Зеҳни паст» ўқувчилар мактабдан чиқариб юборилмоқда ёки ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларига ўтказиб қўйилмоқда. Комсомол комитетлари эса, бунга лом-мим демаяптилар. Ҳолбуки, ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларида ҳам ана шу «зеҳни паст» ўқувчилардан тезроқ қутилишга ҳаракат қиладилар. Бундай яроксиз «система»га барҳам берилиши керак. Комсомол комитетлари шундай қилишлари керакки, ҳеч бир ўқувчи мактабдан чиқиб кетмасин, коллективдан четда қолмасин.

Болаларни Ильич яшаганидек яшашга ўргатиш, уларда билимларга иштиёқмандликни ошириш, меҳнатга меҳр уйғотиш — мактаб комсомол ташкилотларининг бош вазифасидир.

Республикадаги ўқитувчиларнинг қарийб тўртдан бир қисми комсомол аъзоларидир. Таълим-тарбия ишларининг аҳволи учун уларнинг масъулиятини ошириш, ёш ўқитувчиларнинг кенгаш ва семинарларини ўтказиб, унда тарбия проблемаларини, пионер ва комсомол ташкилотлари фаолиятига тааллуқли масалаларни муҳокамага қўйиш, орттирилган тажрибаларни ўртоқлашиб туриш лозим.

Ҳозирги вақтда коммунистик тарбияни пионер ташкилотининг актив иштирокисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Республика пионер ташкилоти бир миллион 200 мингдан ортиқ бола ва ўсмирни бирлаштириб турибди.

Кўпгина пионер дружиналари комсомол ташкилотларининг ёрдами билан мароқли ва мазмунли ишлар қилмоқда.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети 1966 йилда умумий таълим мактабларини тамомлаб чиқадиган ёшларни ўқитишни ва халқ хўжалигига ишга жойлаштиришни кенгайтириш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилдилар. Комсомол комитетлари халқ маорифи органлари билан биргаликда мактабларда касб танлашда ёшларга ёрдам беришлари, бунда ёшларни қурилишларга, қишлоқ хўжалигига, савдо ва умумий овқатланиш корхоналарига кенгроқ жалб этиш кераклигини назарда тутишлари лозим. Мактабни тамомлаб, ишлаб чиқаришга борган ёшларга меҳнат тарбияси бериш учун, йигит ва қизларда касбларни, техника билимларини ўрганишга иштиёқ уйғотиш учун комсомол ташкилотларининг жавобгарлигини ошириш лозим. Ёш бўғинни Ватан бахт-саодати йўлида яратувчилик меҳнатига тайёрлашда профессионал-техника билим юртлари муҳим ўрин тутади. Бу йил профессионал-техника билим юртлари 36 минг йигит ва қизни қабул қилади.

Ўзбекистондаги 32 та олий ва 105 та ўрта махсус ўқув юртида 270 минг яъни бундан етти йил аввал бўлганидан икки баравар кўп йигит ва қиз ўқимоқда.

Олий ўқув юртлари ва техникумлардаги комсомол ташкилотлари ёшларни ўқишга тўғри муносабатда бўлиш, ўзлари эгаллаётган ихтисосга, илмий тадқиқотларга меҳр қўйиш руҳида тарбиялашда кўп иш қилди. Олий ўқув юртларининг ишлаб чиқариш билан алоқаси яхшиланди. Лекин шуни эътироф қилиш керакки, республикадаги кўпгина олий ўқув юртлари ва ўрта махсус ўқув юртларининг комсомол ташкилотлари таълим-тарбия ишлари, студентларни ғоявий жиҳатдан чиниқтириш савиясини ошириш учун ўз имкониятларидан ҳали ҳам яхши фойдаланмаяптилар.

Догматизм ва қироатхонлик ёшларга ёт нарса. Бироқ, баъзи бир ўқитувчилар, айниқса ижтимоий фанларнинг ўқитувчилари, буни яхши ҳисобга олмаяптилар. Уларнинг «тарбиявий» иши кўпинча камчиликларни танқид қилишдангина иборат бўлиб қолмоқда. Ана шу камчиликларни тузатиш учун конкрет ёрдам бериш ўрнига кўпинча дудмал гаплар ва қуруқ чақириқлардан нарига ўтилмаяпти.

Ётоқхона дарсдан бўш вақтларда студентларни тарбиялашнинг маркази бўлиб қолиши керак. Тўгаракларнинг машғулотлари, суҳбатлар, мунозаралар, донгдор кишилар билан учрашувлар ана шу ерда ўтказилиши лозим.

Ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифалари комсомолнинг бутун ташкилотчилик ва сиёсий ишлари савиясини янада оширишни талаб қилади.

Ҳисобот даврида республика комсомол ташкилотининг аъзолари 200 минг кишига кўпайди ва ҳозир унинг сафларида 870 минг йигит ва қиз бор. Шу вақт ичида комсомоллардан 34 минг киши КПСС сафига қабул қилинганлиги билан биз фахрланамиз. Ҳозир комсомолларнинг ярмидан кўпроғи халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилмоқда, улар орасида ёш ишчилар ва колхозчилардан 340 минг киши, саноат ва қишлоқ хўжалик мутахассисларидан 21 минг киши бор. Ҳар икки комсомолдан бири олий ўқув юртини, техникумни, ўрта мактабни тамомлаб чиққан. Йирик комсомол ташкилотларининг сони анча кўпайди.

Кўпгина область, шаҳар, район комсомол комитетларининг, бошланғич ташкилотларнинг иш услуби бирмунча яхшиланди. Уларнинг фаолияти тағин ҳам конкрет, ишчан бўлиб қолди. Ёшларни актив комсомол ишига тортишнинг турли формалари кенг ривож топди. Бизда комсомол комитетларининг докладчилар группалари, штатсиз бўлимлари, штатсиз секретарлари ва инструкторлари бор. «Комсомол прожектори» штаблари ва отрядларининг жанговарлиги оширилди. Ҳамма жойларда бригада, цех ташкилотлари ва комсомол группалари тузилди.

Комсомол комитетлари комсомол турмушининг Уставдаги нормаларига, ишда коллегиалчиликка қаттиқ риоя қилишлари, камчиликларни ошкора ва принципиал танқид ҳамда ўз-ўзини танқид қилишни кучайтиришлари, юзакичилик, дабдабабозлик, қоғозбозликка қарши кураш олиб боришлари керак. Комсомолга хос бўлмаган хўжалик вазифалари билан шуғулланишдан қатъиян воз кечиш, меҳнат, ўқиш ва ахлоқий-сиёсий тарбия бир бутун нарса бўлиб, бирбирини ўзаро тўлдириб боришини ҳеч қачон унутмаслик лозим.

Бир қатор ташкилотларда йиғилишлар белгиланган муддатда ўтказиб турилмайди, аъзолик взнослари ўз вақтида тўланмайди, яхши текшириб ўрганилмаган ёшларнинг комсомолга қабул қилинишига йўл қўйилади. Комсомол йиғилишларининг ролини пасайтириб юборилган, комсомол йиғилишлари камдан-кам чақирилади, чақирилганда ҳам паст савияда ўтказилади. Баъзи комсомол комитетлари комсомолга ялпи қабул қилиш билан кўпроқ шуғулланиб, ВЛКСМ аъзоларининг ҳаммаси комсомол взносларини мунтазам тўлаб туришларига эришмаётирлар.

Комсомол аъзоси — чинакам ватанпарвар, интернационалчи, жамоатчидир. У ўз ташкилотининг сафларини мустаҳкамлаши, унинг жанговарлигини ошириши, ташаббускорлик ва ижодкорлик кўрсатиши, интизомга қаттиқ риоя қилиши, топшириқларни тез ва аниқ бажариши, бошланган ишни поёнига етказиши лозим. Ҳар бир комсомол комитети ёшларни комсомолга қабул қилаётганида ва комсомоллар билан иш олиб бораётганида, ВЛКСМ Уставидаги ана шу талабларни эсда тутиши керак.

Комсомол ташкилотлари фаолиятини яхшилаш кўп жиҳатдан комсомол кадрлари ва активларининг сиёсий етуклигига, ишчанлигига, ташкилотчилик қобилиятига, умумий билим даражасига ва ижодий ташаббускорлигига боғлиқ.

Ҳисобот даврида бошланғич комсомол ташкилотлари секретарлари состави сифат жиҳатидан анча яхшиланди. Улар орасида қизлар кўпайди. Область, шаҳар ва район комитетлари секретарлари, масъул ходимларининг катта кўпчилиги коммунистлар бўлиб, улар олий ва тўлиқсиз олий маълумотли кишилардир.

Шу билан бирга, комсомол Марказий Комитети, область шаҳар ва район комитетларининг кадрларни танлаш ва тарбиялаш ишларида жиддий нуқсонлар бор. Ана шу муҳим соҳадаги ишларни яхшилаш керак. Одамларни комсомол ишига кўтарган вақтда, кадрлар танлашнинг бузилмас ленинча принципларига қаттиқ риоя қилиш, уларга, аввало, сиёсий ва ишчанлик фазилатларига қараб, уларнинг амалий фаолиятларидаги ҳақиқий натижаларига қараб баҳо бериш, ўртоқларнинг ташкилотчилик қобилиятларини ҳисобга олиш керак.

Комсомолда жўшқин ва ижодкор, серғайрат ва саботли кишилар ишлаши лозим. Комсомол кадрларини камтарлик ва ўз ишларининг натижалари учун шахсий жавобгарлик руҳида тарбиялаш, интизомсизлик, кибр-ҳаво, мақтанчоқлик, ёшларнинг талаб ва эҳтиёжларига бепарволик кўринишларини таг-томири билан йўқотиб ташлаш керак. Ҳар бир комсомол ходими ёшларнинг меҳнати, ўқиши, турмуши ва дам олишини ташкил этиши, ҳамиша омма орасида бўлиши керак.

Кадрлар танлашда давомийликка риоя қилиш лозим. Бирон ўртоқ қайси бошланғич ташкилотдан раҳбарлик ишига кўтарилаётган бўлса, унинг номзодини ана шу ташкилотда муҳокамага қўйишни албатта одат тусига киритиш керак. Қизларни, айниқса маҳаллий миллат қизларини комсомол ишига дадиллик билан жалб қила бериш керак.

Ҳисобот даврида Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети область, шаҳар, район комсомол комитетлари, бошланғич ташкилотлар фаолиятининг турли жиҳатларини мунтазам равишда муҳокама қилиб турди. ВЛКСМ Марказий Комитети қарорлари ва ўзи қабул қилган қарорлар қандай бажарилаётганлигини контроль қилишни кучайтирди. 16 та пленум, комсомол активларининг учта йиғилиши ўтказилиб, уларда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш, комсомол ташкилотларини мустаҳкамлаш, комсомолнинг хўжалик ишларидаги иштироки масалалари муҳокама қилинди.

Съездимиз чақирилиши олдидан район, шаҳар ва область ҳисобот-сайлов комсомол конференциялари бўлиб ўтди. Уларнинг катта кўпчилиги уюшқоқлик ва ишчанлик билан ўтди.

Республика комсомол ташкилоти ҳар доим бўлганидек, ҳисобот даврида ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг, ВЛКСМ Марказий Комитетининг эътибори ва раҳбарлигини доимо сезиб турди. Партия комсомол ташкилотларининг яхши ташаббусларини ҳамиша қўллаб-қувватлаб келди. Комсомол ташкилотларининг фаолияти партия йиғилишларида, район, шаҳар ва область партия комитетларининг бюро мажлислари ва пленумларида махсус муҳокама қилинди.

Биз улкан воқеалар бўсағасида турибмиз. Тез орада КПССнинг XXIII съезди иш бошлайди, май ойида эса, ВЛКСМнинг XV съезди чақирилади. Мамлакат Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини тантанали нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда.

Беш йиллик планни амалга ошириш соҳасида республикамиз олдида янги-янги катта вазифалар турибди. Ана шу улуғвор планларни амалга оширишда актив қатнашиш, яхши ва аъло ўқиш ёшларнинг КПСС XXIII съездига ва ВЛКСМ XV съездига энг яхши туҳфаси бўлади.

Биз жонажон партиямизни ва унинг ленинчи Марказий Комитетини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини, ВЛКСМ Марказий Комитетини тантанали равишда ишонтириб айтамизки, республика комсомоллари, барча йигит ва қизлари бундан буён ҳам Ленин йўлидан оғишмай олға бораверадилар, коммунистларнинг энг ишончли ёрдамчилари бўлиб қолаверадилар. Улар ўзларининг бутун кучлари, билимлари, ёшлик шижоати ва қалб ҳароратини улуғ Ленин ишига сарфлайверадилар! (Давомли қарсаклар).

---

* Докладнинг қисқартирилган стенограммаси эълон қилинмоқда.

ҚИРҚ ЦЕНТНЕРЧИЛАР

ЯНГИЙЎЛ. «Москва» колхозининг аъзолари республика пахтакорлари қурултойи материалларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Деҳқонлар ишни илғорлар тажрибаси асосида ташкил этиб, ҳар гектар ерда ҳосилдорликни ўтган йилга нисбатан анча ошириш режаларини белгиламоқдалар. Бу ердаги кўпгина звенолар 40 центнерчилик ҳаракатига қўшилдилар. Улар агротехника фани ютуқлари асосида ишлаб арзон маҳсулот етиштиришга ҳаракат қилишяпти. Айниқса бу ишда ўртоқ М. Арслонов раҳбарлик қилаётган звенонинг аъзолари ўрнак бўлишяпти. Улар дала ишларини кучайтириб, ерни тахт қилиб қўйдилар.

Райондаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», Охунбобоев номли ва бошқа колхозларда ҳам қирқ центнерчилар ҳаракати кучайиб кетди.

К. САФАРАЛИЕВ,
М. ҲОШИМОВ,
Т. НУРҚЎЗИЕВ.

Ўрта Чирчиқ районининг боғбонлари мевали дарахтларни химиявий моддалар билан дорилашга жиддий аҳамият беришяпти. Суратда: Ленин номли колхоз боғида олмаларга дори сепилмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

ЖОНАЖОН РЕСПУБЛИКАМИЗДА

БЕДА ЭКИЛМОҚДА

ФАРҒОНА. Фарғона областидаги 9 район хўжаликлари бедани ялпи экишга киришдилар. Дастлабки 2 минг гектар майдонга ана шу қимматли хашаки экиннинг серҳосил нав уруғи экилди. Бу йил областда бедапоялар ўтган йилдагига нисбатан уч баравар кенгайтирилади. Бедапояларнинг умумий майдони қарийб 23 минг гектарга етказилади.

ЛЕКТОРЛАР ҚУРИЛИШЛАРДА

ТЕРМИЗ. Партия комитетлари лекторларидан бир группаси Жанубий Сурхон сув омбори қурилишида бўлди. Улар қурилишнинг тугалланиш босқичидаги ишлар билан танишдилар, «Занг» канали бош иншооти майдончаларида, қўриқ ердаги дастлабки хўжаликларда қурилган насос станциясида бўлдилар.

ҚЎЗИЛАТИШ БОШЛАНДИ

БУХОРО. Қизилқум яйловларида қоракўл қўйларини қўзилатиш бошланди. Совлиқларнинг барвақт қўзилашига қишнинг илиқ келиши билан бир қаторда серўт янги яйловлар қулай танлаб олинганлиги ҳам ёрдам берди. Кузда шу яйловларга қўйлар ҳайдаб борилди, бориш қийин бўлган жойларга эса, 300 мингдан кўпроқ қўй самолётларда ташилди.

СЖК дорисидан фойдаланган ҳолда иш олиб борган сунъий қочириш кўчма пунктлари қоракўлчилар кутганидек бўлди. Масалан, «Томди» совхозида илғор чўпонлар ҳар бир совлиқдан иккиучтадан қўзи олмоқдалар. Ўтган йили совлиқларнинг серпуштлиги ҳисобига топшириқдан ташқари 20 мингтадан кўпроқ қоракўл тери тайёрланган эди.

Қизилқумлик чорвадорлар беш йилликнинг биринчи йилида ана шу рақамни қарийб бир ярим баравар кўпайтиришга қарор бердилар.

ҚЎРИҚ ЕРЛАРДА НОВЛАР

ОЛТИАРИҚ. (Фарғона области). Олтиариқ районининг қўриқ ерларидаги «Намуна» колхозида Фарғона областида биринчи йиғма темир-бетон новлардан бир ярим километр узунликдаги канал қурила бошланди. Бу темир-бетон новлар заводда тайёрланган. Канал секундига 600 литр сув ўтказа олади. Ғўзалар суғориш пайтига келиб, канал ишга туширилади. Темир-бетон ўзан сувнинг нобуд бўлишига йўл қўймайди.

Фарғоналик ирригаторлар беш йилликнинг биринчи йилида 30 километр узунликда новли каналлар қурадилар.

КОЛХОЗЛАР ГАЗ ОЛАДИ

УРГАНЧ. Урганч районидаги «Победа» колхозини газлаштиришга оид лойиҳалаш — қидириш ишлари тугалланди. «Победа» колхози беш йилликнинг биринчи йилида Бухоро — Урал газ қувуридан фойдаланадиган биринчи хўжалик бўлади. Қишлоқ, сут-товар фермаси, парниклар, новвойхоналар, ошхона ва ҳаммомлар газ билан иситилади.

Янгиариқ районидаги бир қанча колхозларни газлаштириш юзасидан ҳам қидириш ишлари олиб борилмоқда. Хоразм область ижроия комитети янги беш йилликда областдаги ўнлаб колхозни Бухоро — Урал газ магистралига улаш тўғрисида қарор қабул қилди.

БЕШ ЙИЛЛИК ҲАҚИДА ЛЕКЦИЯЛАР

ФАРҒОНА. Область марказидаги халқ хўжалиги мутахассислари ва партия активларидан 130 дан кўпроқ киши шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларига беш йиллик план юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасини тушунтирмоқдалар. Саноат корхоналари, колхозлар ва совхозларда улар ҳозирдаёқ уч юздан кўпроқ лекция ва докладлар ўқидилар.

ЁШ МАТЕМАТИКЛАР МАКТАБИ

САМАРҚАНД. Эндиликда Самарқанд университетининг эшиклари якшанба кунлари ҳам очиқ туради. Якшанба куни шаҳардаги бу энг йирик ўқув юртининг аудиториялари юқори синф ўқувчилари билан лиқ тўлиб қолмоқда. Улар олимлар томонидан ўзлари учун ташкил этилган математика тўгараклари машғулотларига тўпланмоқдалар. Етакчи мутахассислар лекцияларини етти юздан кўпроқ йигит ва қиз тингламоқда.

Механика — математика факультетида саккизинчи ва тўққизинчи синф ўқувчилари учун яна бир ёш математиклар мактаби очилди. Бу мактабга 150 аълочи ўқувчи қабул қилинди. Университет ҳузурида ташкил этилган бу мактаблар математикага қизиққан ўқувчиларнинг қобилиятини ривожлантиришга ёрдам беради.

ИНЖЕНЕРНИНГ ШАХСИЙ ПЛАНИ

УРГАНЧ. Урганч шаҳар партия комитети «Қизил Октябрь» ёғ заводининг ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришда шахсан иштирок этиш планини ишлаб чиқишга қарор қилган, инженер-техник ходимлари ташаббусини маъқуллади. Бу ташаббус янги беш йиллик юзасидан КПСС XXIII съезди Директивалари лойиҳасини муҳокама қилиш вақтида юзага келди.

Корхонанинг бош инженери Н. М. Санджаровский бундай план тузишни биринчи бўлиб бошлаб, бу йил чигитни вагондан тушира диган механизмни кашф этиш мажбуриятини олди. Смена инженерлари Х. Отажонов ва А. Отаевлар учта янги пневматик тозалаш установкаси ўрнатиш учун лойиҳа-смета ҳужжатларини тузиш мажбуриятларини олдилар.

Ёғ заводи новаторларининг ташаббусини ҳозирдаёқ Урганч тикувчилик фабрикаси, ремонт заводи ва Хоразмдаги бошқа корхона ҳамда қурилишларнинг инженер-техник ходимлари қўллаб-қувватладилар.

(ЎЗТАГ).

НОЗ-НЕЪМАТ СОҲИБКОРЛАРИ

ОЧЕРК

Ҳакимжоннинг ҳаёли жойида эмас эди. Бир сўзлаб ўн куладиган жиянига ер тагидан разм соларкан, овқат устида ўтирилганлиги сабабли Абдушоҳид ака унга бир нима дейишни эп кўрмади. Ниҳоят дастурхон йиғиштирилиб, бир-бир пиёладан чой ичилаётганда Абдушоҳид ака Ҳакимжонга юзланиб, вазмин сўради:

— Нималарни ўйлаяпсан, жиян, бирор гап борми ўзи, қани гапир, — ахир менга айтмасанг кимга айтасан?

— Тинчлик, — юзига сезилар-сезилмас табассум югурди Ҳакимжоннинг, — яширадиган гап йўқ. Мени бугун правлениега чақиришган эди. Активлар йиғилишган экан. Аввалдан бир қарорга келиб қўйишган чамаси. Гапдан гап чиқиб раис: «Тўлаган аканинг ерларини бригадангизга қўшиб бермоқчимиз, хўш, ўзингиз нима дейсиз? деб сўраб қолди. Ҳайрон бўлдим. Тўсатдан айтилган бу гапга нима деб жавоб беришимни билмай қолдим. Ахир, Тўлаган ака тажриба кўрган, колхозимизга кўп меҳнати сингган одам. Планни бажаролмади, деб шунақа йўл тутилса, қандай бўларкин, деган андиша қийнарди мени. Иккиланиб турганимни партком секретари сезди шекилли: «Дилингиздагини тушуниб турибман, Ҳакимжон,— деди, — Тўлаган аканинг ўзлари розилик билдирдилар, ёшимиз улғайиб қолди, майли, бригадага Ҳакимжоннинг ўзи бошчилик қилсин, мана мен бўлсам, ундан маслаҳатимни аямайман, қанотида бўламан, дедилар.

Гап шу ерга келганда уруш йилларининг бирида буғдой ўроғи вақтида бўлиб ўтган воқеа беихтиёр унинг хотирасига тушиб кетди-ю, бир дақиқа жим қолди:

Июль ойининг оқшоми эди ўшанда. Қир шамоли поёнсиз ғаллазорларни денгиздай тўлқинлантирарди. Қиз-жувонлар қаддиларини ростлаган, ўроқларини елкага ташлаб, от ёлларини тутган икки ўспиринга кўзларини қадашган. 16—17 ёшларга қадам қўйган шу икки табелчи пойга қилишмоқчи ҳозир. Тўлаган ака ҳам шу ерда. У ўз табелчисининг ғолиб чиқишини истарди. Ҳа демай икки от туя ўркач адрлароша елиб кетди. Йўқ. Тўлаган аканинг айтганича бўлмади. Ҳаким маррага кечроқ етиб келди. Қиз-жувонлардан хижолат тортди у. Шунда Тўлаган ака: «Ҳечқиси йўқ, ука, бу анчайин пойга. Чинакам мусобақа мана бу ўроқда. Ўримни қўшнингдан олдин тамомласанг, ғолиблик шу бўлади», дея тасалли берди. Мана ҳозир шу одамнинг ўрнига...

— Хўш, кейин сен нима жавоб қилдинг? — Абдушоҳид аканинг саволи Ҳакимнинг ҳаёлини бўлди.

— Бригадамиз аъзолари билан бир кенгашиб, маслаҳатлашиб кўрай, — дедим.

— Жуда маъқул гап қилибсан, менга қолса правлениедагилар ўйламай-нетмай иш юритишмайди, жиян, — Абдушоҳид ака Ҳакимжонни биринчи дафъа кўраётгандай унга тикилар ўзича унга баҳо берар эди.

Саккиз-тўққиз йилдирки, Ҳакимжон ҳар иккала бригадага ўзи бошчилик қилиб келарди. План тўлмай қопти, ҳосил камайиб кетипти, деган гапни эшитган эмас Абдушоҳид ака. Жияни бошлиқ бригада ҳамиша пешқадам эди.

Нима бўлди-ю, ўтган йили бригада иккига бўлинди. Бирига Тўлаган ака бошлиқ этиб тайинланди. Аттанг, кўзланган мақсадга эришилмади. Тўлаган ака бригадаси чўкиб қолди. Бунинг маълум сабаблари бор. Ҳакимжон бригадаси аъзолари билан маслаҳатлашмоқчи экан, мана шу сабабларни аниқлаб олиши керак эди.

Новрўз ойининг бошлари. Кўкнинг юзи артилган шишадай тиниқ. Деҳқонларнинг айни муддаоси бўлиб, кеча куни ёғиб ўтган ёғингарчиликдан кейин борлиқ яшнаб кетган. Ҳаво мусаффо. Баҳор шабадаси ўрик ва бодом гулларининг атир бўйларини уфуриб, кишига роҳат бағишлаб елади. Шундай кезларда меҳнат қилган кишининг баҳри-дили очилади.

Мана, қиз-жувонлар, норғил йигитлар далада. Ерни боқсанг ош беради, боқмасанг тош, деганларидек, ҳамманинг фикри-ҳаёли ерларни тўйдиришда. Далага ўғит чиқаришяпти. Машина, от-арава дала бўйлаб қатнаб турибди. Сув равон оқса, экиннинг танаси яйрайди. Ҳозир шундай қулай пайт. Звено бошлиқлари аъзоларини ёнига олиб, ариқларни чопишяпти, бир гуруҳ миришкорлар эртаги экинларга жўяк олишяпти. Қайси томонга боқманг, меҳнат нашидасини сураётган кишиларни кўрасиз.

Тушки овқатга яқинлашганда парник хўжалигидан қайтган Ҳакимжон шу ерга етиб келди. Унинг кўнгли хушнуд эди. Негаки парникдагилар бу ерга ёз сепини ёзиб юборишибди. Карам, помидор кўчатлари расадлари қуёш нурини эмиб, гуркираб ётибди. Қайсинисидан керак, истаганингизча кўчат олинг, дейишади парникдагилар. Ҳакимжонлардачи. Ер тайёр. Карам ниҳолларини ўтқазишга, картошка экишга киришилган.

«Ҳорма-бор бўл»дан кейин Ҳакимжон бригада аъзоларини дала шийпонига чақиртирдию бор гапни ўртага ташлади.

Қўшни бригадани қўшиб олишга чамаси ҳамма тайёр тургандай. Аммо лекин жимжитлик ҳукм сурарди. Ниҳоят звено бошлиқларидан Раҳмон ака ўрнидан бир қўзғалиб қўйди-да, сукунатни бузди:

— Аслида иккига ажралиб чакки қилдик. Бироз янглишмовчилик бўлди. Рост, правление шу хатони тўғрилашга қарор қилган экан, бирлашамиз. Қўшни ер ўгай эмас. Аввалги йилларда хирмонимизга барака киритиб келган ўзимизнинг ерлар.

Кўпчилик Раҳмон акани қувватлади. Ўтган йили Ҳакимжонлар бригадасида гектаридан ўн бир ўрнига ўн уч тоннадан картошка, йигирма ўрнига йигирма олтидан қовун-тарвуз, ўттиз тўрт тоннадан карам, йигирма олти тоннадан помидор олинди. Тўлаган акалар бригадасида-чи? Бунинг акси бўлди. Баъзи бировлар: бизда сув танқисроқ, деса, баъзилар: еримиз ориқлаб қолган, дейишди. Шу гапларга қўшилиб бўладими? Албатта йўқ. Ҳар иккала бригада ери ҳам бир ариқдан сув ичади, қуёш нурини баравар эмади. Техника ҳам, куч ҳам тенг. Бўйинга олиш керак, Тўлаган акалар бригадасида меҳнат яхши уюштирилмади. Ташкилотчиликнинг мазаси бўлмади, ернинг унумдорлигини ошириш чоралари кўрилмади, техникадан кўнгилдагидай фойдаланилгани йўқ. Мана энди Тўлаган аканинг ўзи ҳам иқрор бўляпти. Янгиликка ихлос қўйган, техникага суянган, ғайрати жўш уриб турган ёшларга яхши тилак билан йўл беряпти.

Бир мақсадга келинди. Эртаси куни маслаҳат бўйича Ҳакимжон звено бошлиқлари, икки-уч миришкор деҳқон билан қўшни бригадага ўтишди.

— Бу карта ажриқ-ғумай ўчоғи бўлиб қопти, ўтни томири билан қуритмагунча деҳқонни толиқтираверади, — Абдушоҳид ака қўшни бригаданинг звено бошлиқларига юзланиб дейди,— мана бу карта бўлса ориқлаб қолган, боқувининг мазаси йўқ, тупроғидан маълум. Кўпроқ гўнг солиш керак. Ҳа, шунақа. Ер тўймагунча эл тўймайди, оғайнилар. Хирмоним баракали бўлсин, деган деҳқон аввало ишни, ерни қадрлашдан бошлаши керак.

Абдушоҳид ака сўзлар экан, Ҳакимжоннинг ҳаёли узоқларга қанотланиб учарди. У ҳали ўспирин бола экан, уруш йиллари мана шу ерларда табелчилик қиларди. Ёш жувонлар юрагида ёр ҳижронининг алангаси, муштипар оналар, нуроний оталар кўксида фарзандлар доғи. Фашист босқинчиларига қарши мардона оёққа қалқиган йигитларимиз жангда ғолиб чиқиб, соғ-омон келишсин, улар билан тезроқ дийдор кўришайлик, деган эзгу ният билан кечаю-кундуз далалар бағридан, меҳнат қучоғидан силжимасдилар. Ҳакимжон ўз кўзи билан кўрган: Тонгдан қош қорайгунча, оқшомдан тонг бўзаргунча мижжа қоқмай, қирик юммай экинзорларга сув тараганлар ҳам, ҳар туп ниҳол серҳосил ўссин, деб уни авайлаб парвариш қилганлар ҳам, ориқлаб қолмасин деб ерни ўғитга тўйдириш учун жон куйдирганлар ҳам ўша опа-сингиллар, онахон ва отахонлар бўлишган. Шундай оғир кезларда бу ерлар ўн саккиз-ўн тўққиз тоннадан картошка, ўттиз-ўттиз беш тоннадан қовун-тарвуз, шу миқдорда помидор, карам, ноз-неъматларини тўкиб берган эди-ку. Наҳотки энди кучимиз етарли, техника мададкор, ўғит-сув бемалол бўлган, деҳқон учун ниманки зарур бўлса бари муҳайё этилган бир даврда ўша йиллардагидек хирмон кўтара олмасак. Йўқ, ҳамма гап ташкилотчиликда, сувдан, техникадан, ўғитдан ишнинг кўзини билиб фойдаланишда. Кишиларнинг юрагига йўл топиб, уларнинг ўз меҳнатларидан манфаатдорликларини оширишда қолган.

Далаларни обдон кезишди ўша куни. Эртадан амалга ошириладиган тадбирлар белгилаб олинди. Қўшни бригаданинг кишилари ҳам бу ҳаракатдан мамнун. Ахир улар илгариги йилларда биргалашиб ишлаганларида кам бўлмагандилар.

Кечқурун ҳар иккала бригада аъзолари иштирокида йиғилиш бўлди. Ана шунда Ҳакимжон ўтган йили ўз бригадасида меҳнат қандай ташкил этилганлиги тўғрисида сўзлаб берди.

— Звено бошлиқлари ернинг чинакам хўжайинлари бўлдилар. Шу ердан қанча кўп хирмон кўтарсалар, ўзлари шундан манфаатдор эканликларини яхши билишарди. Сизларга мисоллар билан айтиб берай, — Ҳакимжон сўзида давом этди, — мана қаторингизда Зоҳиддин ака, Раҳмон ака, Ҳалима опалар ўтиришибди. Улар бошлиқ звено аъзолари ишда сифат асосий мезон деб билишди. Шудгордан тортиб ҳосил торозига тушгунгача сира шошма-шошарликка йўл қўйилмади. Чунки улар пландан ошириб қанча кўп ҳосил топширилса, шунинг ярмини звено аъзолари билан баҳам кўришларини яхши билишарди. Шартномамиз шундай эди. Хабарингизлар бор. Улар бошлиқ звено аъзолари ўтган йилги умумий даромадлардан ташқари картошка, карам тақсимлаб олишди. Буни ҳалол меҳнат эвазига мукофот дейдилар. Энди сизларни камситиб ўтирмаймиз. Буёғи ўзингизларга маълум. Биргалашиб яна ишни бошидан бошлайлик.

Ҳамманинг дилидаги гап эди бу. Ер ерга, эл элга қўшилади. Шу йиғилишнинг ўзидаёқ янги беш йилликнинг биринчи йили режалари белгилаб олинди. Аҳолига кўпроқ, арзон сабзавот етказиб беришга аҳд қилишди. Гектаридан 15 тоннадан картошка, 28 тоннадан қовун-тарвуз, 30 тоннадан помидор, 35 тоннадан карам етиштирамиз. Бу бирлашган бригада аъзоларининг янги мажбуриятлари эди.

Мана энди Ҳакимжон колхоз правлениесига борса бўлади. Одамлар ҳамфикр, ҳамжиҳат, қўлни-қўлга беришган. Уларнинг ҳимматларига, жўш уриб турган ғайрат-шижоатларига суяниб, бригаданинг қўшилишига тарафдормиз, деса бўлади.

У дала йўли билан колхоз идораси томон борарди. Руҳи тетик, қадами шаҳдам, теварак-атрофга завқ билан назар ташлайди. Ҳамма ёқда иш қизғин. Баҳор нафаси уфуряпти. Ҳа, чиндан ҳам деҳқон баҳори келган. Энди бу баҳор тобора яшнаб, тобора камол топаберади. Бу баҳор ўзи билан бирга битмас-туганмас нозинеъматлар хазинаси калитини олиб келган.

Колхоз идораси олдида Ҳакимжон Саматовни раиснинг ўзи иссиқ қарши олди.

— Хўш, қандай хабар эшитамиз, — деди раис Файзулла Абдуллаев мийиғида кулиб турар экан.

— Биргалашиб ишлаяпмиз, —Ҳакимжон шу гапни айтдию, раисга қўл узатди.

Усмон ЖОНГИТОВ,
Калинин райони, Калинин номли колхоз.

Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхозида кўклам экишига тайёргарлик қизғин кетяпти. Колхозчилар далага кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқариб, тупроқнинг унумдорлигини оширишга ҳаракат қилмоқдалар. Суратда: далага гўнг чиқариш пайти.

Қ. Розиқов фотоси, ЎзТАГ фотохроникаси.

ҚИШЛОҚ ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Баҳор серқуёш ўлкамизга бу йил барвақт кириб келди. Қишлоқ ичкарисига кириб борар эканмиз, у ўзининг бутун қиёфасини кўз-кўз қиларди. Уч-тўрт йил ичида колхоз қишлоғи таниб бўлмас даражада ўзгариб кетибди. Кенг ва равон йўллар бўйлаб хушбичим бинолар турнақатор тизилиб кетган. Шифохона, ҳаммом, болалар боғчаси, мактаб, колхоз правлениеси булар. Сал нарироқда эса қурилиш яна қизғин давом этаётир. Янги-янги бинолар басма-басига қад кўтармоқда.

Колхоз хўжалиги йил сайин бойиб, колхозчиларнинг фаровонлиги ошган сари уларнинг маданий эҳтиёжлари ҳам тобора ортиб бораётир. Колхоз хонадонларининг ҳаммаси янгича лойиҳа асосида қурилган уйларда истиқомат қилишмоқда. Уйларнинг ҳаммаси радио ва электрлашган...

Бундан 10-15 йил илгари колхоз биронта уй ёки бино қурмоқчи бўлса четдан усталар ёлларди. Оқибатда қанчадан-қанча ортиқча харажатлар сарф бўларди. Ҳозир эса колхозда қурилиш бригадаси ташкил этилган. Ишбилармон бинокор Убайдулла Қосимов бригада бошлиғи қилиб тайинланди. Колхоздаги бинокорлик ҳунарини билган 20 киши бригадага аъзо бўлди. Бинокорлар қисқа вақт ичида молхона, қўйхона, автогараж, 600 ўринли мактаб, 25 ўринли касалхона, ҳаммом, омборхона, чойхона, болалар боғчаси, правление идораси, 500 тонна сабзавот маҳсулотлари сақланадиган омборхона ва бошқа қатор биноларни қуриб фойдаланишга топширдилар. Икромбек Иноғамов, Абдулла Зоитов, Азиз Назаров, Жўра Латипов, Йўлдош Жўраев сингари қўли гул бинокорлар қурилишда жонбозлик кўрсатаётирлар.

Шу кунларда бригада аъзоларининг қўли-қўлига тегмайди. Улар ҳам ўз зиммаларига мажбурият олиб ишлаётирлар. Туғруқхона, ошхона, омборхона ва 400 ўринли ёзги кинотеатр биноларини қурилишини тез кунлар ичида тугаллашга интилмоқдалар.

— Бригадамиз аъзоларининг ҳаммаси қўш касбли. Улар ғишт териш, сувоқчилик, дурадгорлик ва бошқа ишларни бемалол бажара олишади. Оржоникидзе районидаги «Маданият» колхози бинокорлари ўз қишлоқларининг чиройига шундай чирой, ҳуснига шундай ҳусн қўшаётирлар.

Н. ҚАЮМОВ.

ИККИ МИСОЛ

ПРОПАГАНДИСТЛАР ИШ ТАЖРИБАСИДАН

Бу йилги партия ўқуви коммунистларнинг назарий маълумотини оширишга катта эътибор берилаётгани билан фарқ қилади. Шунинг учун тингловчиларнинг марксизм-ленинизм классиклари асарлари ҳамда партия ҳужжатлари устида мустақил ишлашига бўлган талаб ҳам ҳар қачонгидан ортиб бормоқда. Ҳар бир пропагандист машғулоти давомида тингловчиларни китоб билан мустақил ишлай билишга ўргатиши айниқса зарур. Бу пропагандист олдида турган асосий талаблардан бири ҳисобланади.

Лекин ана шу муҳим талабга эътибор бермаётган, машғулотларни эскичасига олиб бораётган пропагандистлар ҳали ҳам учраб туради. Улар, бошланғич сиёсий мактаб тингловчилари гўё китоб устида мустақил ишлай олмайдилар, семинар қатнашчилари эса бошқа гап, бунда кишиларнинг тайёргарлиги анча яхши, улар мустақил ишлай олишлари мумкин дейдилар. Бундай деб ўйлаш хатодир.

Мустақил ўқиш фақат семинарнинг эмас, балки бошланғич сиёсий мактабнинг ҳам диққат марказида туриши лозим. Тўғри, мустақил равишда китоб устида ишлаш тингловчиларнинг тайёргарлик даражасига боғлиқ, бўлади. Лекин бу — тайёргарлиги камроқ бўлган тингловчиларга ҳамма нарсани ипидан-игнасигача батафсил тушунтириб, уларга мустақил ўрганиш учун адабиётлар тавсия этиш керак эмас, деган фикрни билдирмайди.

Аксинча, пропагандист тингловчиларни ўтилган тема устида ўйлашга, назария ва практика масалаларини оддийдан мураккабга қараб тушуна билишга ўргатиши лозим. Бизда бошланғич сиёсий мактабдаёқ тингловчиларни марксизм-ленинизм классиклари асарлари устида мустақил ишлашга ўргатаётган пропагандистлар оз эмас.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда тузилган бошланғич сиёсий мактаб пропагандисти ўртоқ Мирзаев биринчи машғулотдаёқ ўз тингловчиларига тегишли вазифалар берди, навбатдаги ўтиладиган теманинг у ёки бу масаласи бўйича 10-12 минутлик информация тайёрлашни топширди. Бунинг учун тингловчилар ўқув қўлланмаси, кейин икки-уч брошюра билан танишиб чиқишлари лозим эди. Масалан, у В. И. Ленин биографиясига оид темани ўтишда доҳий асарларини ҳам ўрганишга катта аҳамият беряпти. Чунончи «Революция йилларида» деган мавзуни ўрганишда у Ленининг «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» деган асаридан кенг фойдаланди. Шу мавзу бўйича олдидан берилган саволларга тингловчилар умуман яхши жавоб беришди. Шундан кейинги «Реакция йилларида» деган темани ўтишда эса пропагандист «Материализм ва эмпириокритицизм» асарининг моҳиятини тушунтириб берди.

Чирчиқ электрохимия комбинатининг кекса пропагандисти ўртоқ Ольмазов тажрибаси ҳам диққатга сазовор. У «Ленин Сибирь сургунида» деган темани ўтишда доҳийнинг «Россияда капитализм тараққиёти» номли асарини, бу асарнинг тарихий аҳамиятини тушунтириб, қатор статистик маълумотлар келтирди, китобнинг назарий қоидаларига алоҳида тўхталди. Бу билан пропагандист тингловчилар диққатини китобни анализ қилиш, ундан муҳим хулосалар чиқариш зарурлигига жалб қилди. Лекциядан сўнг пропагандист аввалги машғулотда ўрганилган тема бўйича суҳбат ўтказди. Шундан сўнг тингловчилардан коммунист Башихин «Ишчилар синфини озод қилиш кураш союзи» фаолияти ҳақида, коммунист Жолов эса Лениннинг «легал марксист»ларга қарши олиб борган кураши ҳақида гапириб беришди.

Ҳар иккала пропагандист ҳам аввало лекциянинг мазмундор ва тушунарли бўлишига эришиш, машғулот олдидан ёки унинг проварди да ўтказиладиган суҳбатнинг жонли ва қизиқарли ўтиши учун ҳаракат қиладилар. Улар мустақил ўқиш учун зарур адабиётлар рўйхатини тингловчиларга тавсия қилиб, эътибор қилиниши лозим бўлган масалаларни алоҳида кўрсатдилар, китоб ҳақида қисқача маълумот берадилар.

Пропагандистларнинг бундай ишлари яхши самаралар беряпти. Тингловчиларнинг ҳар бири конспект дафтари тутган, унга ўрганилаётган адабиётдаги энг муҳим фикрлар батартиб ёзиб борилади.

Биз бу ерда икки пропагандистнинг тажрибаси тўғрисида қисқагина тўхталиб ўтдик. Бундай тажрибаларни диққат билан ўрганиш, улардан намуна олиш ҳар бир пропагандист ишида, партия ўқуви сифатини яхшилашда катта ёрдам беради.

Д. УСМОНОВ,
область ва шаҳар партия комитетлари ҳузуридаги Сиёсий маориф уйининг лектор-консультанти.

ТЕХНИКА ШАРОФАТИ

Яқиндан бошлаб Тошкент макарон фабрикасида макаронни қуритиш шкафига узатувчи механизм ишга туширилди. Илгари бу операция қўлда бажариларди. Янги механизмнинг ишга туширилиши билан корхона ҳар йили 21 минг сўмлик фойда кўраяпти.

Тўртта ГМП-1 маркали ва иккита ЛПЛ маркали эски прессларнинг янгилари билан алмаштирилиши натижасида олтита ишчи бошқа участкаларга ўтказилди. Прессларнинг янгиланиши билан корхона 10.100 сўм фойда кўради. Шунингдек макаронни цехлардан омборларга узатиш ишлари ҳам тўла механизациялаштирилган.

КПСС XXIII съездигача корхонада маҳсулотни пакетларга жойловчи махсус автоматик машина ҳам ишга туширилди.

Ҳозирги кунда корхона цехларида 18—24 хил ассортиментда маҳсулотлар тайёрланмоқда. Корхона аҳли маҳсулот ишлаб чиқариш икки ойлик топшириғини барвақт тугаллади. Квартал планини эса съезд очилиши кунигача бажаришмоқчи. Шу кунда илғор қадоқловчи М. Маҳмудова, прессловчи Т. Колесникова, қуритувчи Раҳимов, слесарь П. Кирьяков ва бошқалар кундалик топшириқни 120—130 процентга етказиб адо этишаяпти.

Бу ерда ишлаб чиқариладиган макарон маҳсулотлари Мўғулистон ва Афғонистонга ҳам экспорт қилинмоқда.

А. КИМ.

ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ

Татаристон Автоном Республикаси эстрадасининг концерт бригадаси Тошкентда томошалар кўрсатмоқда. Меҳмонларнинг халқ ва классик қўшиқлари, рақслари пойтахт санъат шинавандаларига манзур бўлмоқда. Айниқса, артист А. Авзалованинг нозик лирик овози ҳаммани хушнуд этмоқда. Юрий Меньшиков рақслари ҳам муваффақият билан ўтмоқда. Рассом Н. Меламед меҳмонларимиз концертида бўлиб юқоридаги расмларни чизиб келди.

Расмларда (юқоридан пастга) Татаристон АССР да хизмат кўрсатган артист Алфия Авзалова, балет солисти Юрий Меньшиков ва қўшиқчи Габдулҳақ Шодиев.

МОСКВАДА „ЎЗБЕКИСТОН КУНИ"

Москва шаҳар партия комитети ва Бутуниттифоқ «Билим» жамиятининг ташаббуси билан КПССнинг бўлажак XXIII съезди шарафига Ватанимиз пойтахтида «Республикалар куни»ни ўтказишга қарор қилинди.

16 мартда «Ўзбекистон куни» ўтказилади. Шу куни москвaликлар республиканинг таниқли кишилари билан учрашадилар, фотовиставкаларга борадилар, қуёшли республикамиз тўғрисидаги ҳужжатли фильмларни томоша қиладилар. Сўнгра Марказий лекторийда тантанали кеча ўтказилади. Кеча охирида Ўзбекистон санъат усталари катта концерт берадилар. (ЎзТАГ).

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

ЖАҲОН ОСМОНИ МУСАФФО БЎЛСИН

Жаҳон осмони битта. Фарқ фақат шуки, масалан, ҳозир Испания ёки Ливия осмонида қуёш иссиқ нур сочиб турибди, аммо шимолий мамлакатлар осмонини ҳозирча кулранг туман қоплаб олган. Лекин шимол мамлакатларида ҳам баҳор бошланмоқда. Изғирин шамол эсиб, қалин булутларни ҳайдаган пайтларда осмон ҳам баҳордагидек кўмкўк бўлиб қолади. Ҳа, бошланиб келаётган баҳор узоқ инжиқ қишдан кейин янги ёзнинг қувончли кунларини одамларга ваъда қилмоқда...

Шу билан бирга жаҳоннинг турли кенгликларидаги миллионлаб кишилар ҳозир жаҳон тақдири учун, мислсиз таҳлика билан яшамоқда. 17 январда Американинг ажал келтирувчи тўртта водород бомбаси булутсиз зангори осмондан Европанинг қадимий ерига ағдарилиб тушган унутилмас кундан бери, Америка Қўшма Штатларининг жиноятқорона ҳаракатлари натижасида жаҳонда вужудга келган таҳликали ҳолат ҳеч қачон шу қадар кўндаланг бўлиб, ўзини кўрсатмаган эди. Американинг ўша водород бомбалари авиация ҳалокати натижасида Испаниянинг Паломарес қишлоғи яқинига ағдарилиб тушди. Бу хатарли воқеа АҚШ стратегия ҳарбий ҳаво кучларининг атом бомба ортилган жуда катта «Б—52» бомбардимончи самолети Американинг Торрехондаги базасидан парвоз қилган бензин улашувчи «КС—135» самолети билан осмонда тўқнашиб, ҳар иккала самолет портлаганлиги натижасида содир бўлган эди. Шу ҳалокат рўй бермасдан олдин ҳам мана шундай «тасодифий ҳодисалар» 14 марта аммо АҚШ территорияси тепасида рўй берганлигига Вашингтон «расмий» равишда иқрор бўлмоқда. Бундай ҳалокатларнинг оқибатларини ўша вақтда жаҳон жамоатчилигидан яшириб қолиш қийин иш бўлмаган эди. Америка қитъасидан бир неча минг километр нарида ҳалокат юз берган ҳозирги пайтда эса давлат департаменти ва Пентагон ҳар қанча уринганлигига қарамай, Америка ҳарбийлари Испанияда худди ўз уйларидагидек хўжайинлик қилаётганликларига ҳам қарамай, бу хатарли воқеани жамоатчиликдан яширишга муваффақ бўла олмадилар.

Вашингтон анча вақтгача ёлғон-яшиқ гапларни айтиб юргандан кейин эътироф қилишга мажбур бўлди: ҳа, деди Вашингтон, Паломарес қишлоғига ағдарилиб тушган иккита бомбанинг детонаторлари очилиб кетган экан; ҳа, «бироз миқдорда» радийактив моддалар — асосан плутоний бомбалардан чиқиб кетибди; ҳа, бомбаларнинг фақат учтаси топилди, аммо тўртинчиси Ўрта денгизга тушиб, сувнинг тагига чўкиб кетган бўлса керак, бу бомбани шу вақтгача топиб бўлмаётир (бомбанинг фақат стабилизаторларигина топилди). Бироқ, АҚШ ҳукумати ҳалокатнинг ўзи ҳам, унинг оқибатлари ҳам «хатарли эмас» деб даъво қилиб, шу кунгача пинагини бузмаётир. Лекин бу даъволарга энди ким ишонади? Ҳеч ким. Ҳаттоки, америкаликларнинг ўзлари ҳам ишонмайдилар. Шу дамгача ҳеч кимга маълум бўлмаган Паломарес қишлоғида бутун бир ҳарбий лагерь вужудга келганлиги бежиз эмас-ку. Юзлаб мутахассислар ва минглаб ҳарбий хизматчилар қуруқликдаги ҳар бир чуқурдан ва ҳар бир дарахтзордан, Испания соҳилларидаги денгиз тагининг ҳар бир ўнқир-чўнқиридан қарийб икки ойдан бери йўқолган бомбани қидирмоқдалар.

АҚШ ҳарбий денгиз флоти 65-оператив қўшилмасининг қўмондони контр-адмирал Гест Ўрта денгиздаги 120 квадрат милядан иборат районда мана шундай қидириш ишлари олиб борилаётганлигини яқинда эълон қилди. Йўқолган бомбани қидиришга «Броукен Эрроу» («Синган ўқ») операцияси деб ном берилди. Бу операцияга АҚШ ҳарбий денгиз флотининг 15 кемаси, учта сув ости кемаси, шу жумладан, денгиз тагидаги катта нарсаларни кўтариб чиқариб берадиган махсус машина «қўллар» ўрнатилган «Алуминаут» сув ости кемаси ҳам қатнашмоқда. Бундан ташқари гаввослардан 120 киши денгиз тагини титкилаш билан овора. АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг Торрехон базасига жойлашган 16-авиация қисмининг қўмондони генерал-майор Уилсон эса мухбирларга ҳозирда қуруқликдаги қидириш ишлари тўхтатилмоқда, чунки бу қидиришлардан ҳеч бир натижа чиқмади, деб айтди. «Броукен Эрроу» операцияси бошланганидан бери икки ой ичида бир минг гектардан кўпроқ ер ҳайдаб ташланди, сўнгра эса шу ернинг устки қатлами қириб олинди. Американинг Испаниядаги элчиси берган хабарга қараганда мазкур ердан қириб олинган тупроқнинг ҳаммасини Америка атом энергияси комиссиясининг Жанубий Каролина штатида бўлган Эйкендаги «Саванна-ривер плент» заводига олиб кетмоқдалар. Ғарбдаги кўпгина мутахассисларнинг, жумладан инглиз мутахассисларининг фикрича, Америка бомбалари ағдарилиб тушган районда «радийактивлик» номаълум узоқ вақтгача сақланиб қолади. Америка маъмурлари ва Испанияни Америка ҳарбийлари ихтиёрига топшириб қўйган Испания маъмурлари Испания аҳолисини ва жаҳон жамоатчилигини тинчитмоқ учун мислсиз найранг ишлатдилар. АҚШнинг Испаниядаги элчиси Дьюк ва Испания информация министри Ирибарне Паломарес қишлоғидаги пляжда тантанали равишда чўмилишиб, бу районнинг хатарсиз эканлигини гўё намойиш қилдилар. Бу найрангбозлар ўзларининг шу найранглари билан денгиз тагида қаердадир ғарқ бўлиб ётган водород бомба «ҳеч қандай хавфли эмас» деб исботлашга уриндилар. Элчи билан министр денгизда беш метрли жойга шошиб сузиб бориб, сўнгра дарров қуруқликка чиқиб олдилар. Бу фожиона кулгули манзарани юзлаб кино ва фото репортерлар батафсил суратга олдилар, энди шу лентани, «бутун дунёга» кўрсатмоқчилар.

Хўш, шундай қилса нима бўлибди! Эҳтимол бироз чўмилиш натижасида элчи билан министрнинг соғлигига шикаст етмаса керак, чунки денгизнинг шўр суви бомбанинг танасига ҳали сингиб улгургани йўқ. Лекин гап фақат Испаниянинг бироз қисми ёки денгиз сувининг бироз қисми 17 январдаги ҳалокат натижасида радийактив модда билан заҳарланиб хавфли бўлиб қолганлигида эмас. Гап ҳатто мана шу ҳалокат натижасида водород бомбаси портлаб кетиши эҳтимоли борлигида ҳам эмас. Агар ўша водород бомба портлаб кетганда эди, Францияда чиқадиган «Пари-жюр» газетасининг ёзишича, Испания ҳам, бутун Ғарбий Европанинг жуда катта қисми ҳам яксон бўлур эди. Энг ёмон нарса шуки, бутун ер юзи ҳар кун ва ҳар соат мана шундай хавф остида турибди. Америка стратегия авиациясининг ядро қуроли ортилган ва тўла жанговар ҳолатга келтирилган самолетлари кечаю-кундуз Ливия ва Норвегия осмонида, Франция ва Туркия осмонида, Англия осмонида ва атом бомбасининг ёндирувчи нафасига илгари бир марта дучор бўлган Япония осмонида тинмай изғиб юрибди. Вашингтоннинг айтишига қараганда, ядро бомбаси ортилган бу самолетлар... «АҚШнинг ва АҚШ иттифоқчиларининг хавфсизлигини таъминламоқ учун» учиб юрган эмиш. «Хавфсизликни» таъминлаётган эмишлар-а!

Бугун ёки эртага ер юзида яна битта шундай ҳалокат бўлмаслигига, эҳтимолки, тағин ҳам даҳшатлироқ ҳалокат рўй бермаслигига ким кафил бўла олади? — деб савол беради Ливанда чиқадиган «Ад-дунё Альжадида» газетаси.

Бундай ҳалокатнинг олдини олиб бўлмайди ва АҚШ халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга чинакам интилиш ўрнига ўзининг мана шундай америкача «хавфсизлиги»ни рўкач қилаверса бундай хавф давом этаверади. Америкача «хавфсизлик» Қўшма Штатларининг ўз иттифоқчиларини ва «дўстлари»ни итоат қилдириш учун ишлатаётган воситадан бошқа нарса эмаслиги бутун дунёга маълум-ку, ахир. Масалан, АҚШнинг мана шундай иттифоқчиларидан Франция Америка ҳарбийларининг найрангини аллақачон тушуниб олди. Паломаресда рўй берган ҳалокатдан кейин Франция ҳукумати, Францияга жойлашиб олган Америка қуролли кучлари Францияга итоат қилиши лозим, деб АҚШдан талаб қилди. Франция ўз территориясида, ўз осмонида ва ўзининг территориал сувларида ҳар қандай операция ўтказиш учун фақат Франция ҳукуматидан рухсат олиниши керак, деб қатъий талаб қилмоқда.

Ялпи тинчликни мустаҳкамлаш йўли билангина ҳар бир айрим мамлакатнинг хавфсизлигини таъминлаш мумкинлигини ҳозир жаҳон ҳар қачонгидан кўра аниқроқ тушуниб турибди. Шу сабабли АҚШ халқларининг тақдири билан ўйнашишни бас қилсин, жаҳон осмони атом бомбалари келтирадиган ажал асоратидан тозалансин, барча нуфузли халқаро ташкилотлар, биринчи навбатда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Америка ҳарбийларининг жиноятқорона ҳаракатларига чек қўйиш масаласи билан чинакам шуғуллансин, деган талаблар ҳозир шу қадар қатъият билан қўйилмоқда.

Н. ТУРКАТЕНЬКО,
ТАСС обзорчиси.

ЎЗБЕК АРТИСТЛАРИ ҚОҲИРА САҲНАСИДА

ҚОҲИРА, 14 март. (ТАСС). Қоҳирадаги миллий опера театрида Алишер Навоий номли Тошкент Давлат опера ва балет театри труппасининг гастроллари бошланди.

Кеча композитор Фейгининг «Дон-Жуан» спектакли кўрсатилди. Зал одамлар билан лиқ тўла эди. Спектакль зўр муваффақият билан ўтди. Томошабинлар ўзбек артистларини самимий табрикладилар. Томошабинлар орасида Бирлашган Араб Республикасининг маданият министри Солиман Хузейи, чет эл дипломатлари, Миср пойтахти театр ва адабиёт жамоатчилигининг жуда кўп вакиллари бор эди. Спектаклда Ўзбекистон ССР Маданият министри З. Р. Раҳимбобоева билан СССРнинг Бирлашган Араб Республикасидаги элчиси Д. П. Пожидаевлар ҳам ҳозир бўлдилар.

Спектаклдан кейин Бирлашган Араб Республикасининг маданият министри С. Хузейе совет артистларини илиқ табриклади. У ўзбек театри артистларининг ижрочилик маҳоратига юксак баҳо берди ва Бирлашган Араб Республикасидаги гастроллари бундан буён ҳам муваффақиятли бўлишини тилади.

Қоҳирада гастроль бераётган труппа составида театр директори Х. Р. Раҳмонов, бош дирижер Б. А. Иноятов, СССР халқ артисти Г. Измайлова, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Б. Қориева билан К. Жандарбекова, театрнинг бош балетмейстери А. В. Кузнецов, таниқли ўзбек созандалари — республикада хизмат кўрсатган артистлар Тангўриев, Бараев ва Ҳарратовлар бор.

Тошкент театрининг иккинчи спектакли — композитор Бровциннинг «Семург» балети қўйилди.

Совет артистлари Бирлашган Араб Республикасининг бошқа шаҳарларида ҳам хилма-хил концерт программаси билан томоша кўрсатадилар.

КЕНИЯДА ЯНГИ ПАРТИЯ ТУЗИЛДИ

НАЙРОБИ, (ТАСС). Маҳаллий матбуот хабарларига қараганда, Кения парламенти аъзоларининг Кения африкаликлар миллий иттифоқига кирувчи бир группаси мамлакатда янги партия — Кения африкаликлар иттифоқи партияси тузилганлигини эълон қилди. Кения молия министрининг ўринбосари Том Окелло-Одонго шу ҳақда баёнот берди. Янги партия вакилларининг айтишича, Кения Вице-президенти Огинга Одинга ҳамда собиқ кооператорлар министри Поль Нгей уларни қўллаб-қувватламоқда.

Шу вақтга қадар Кения африкаликлар миллий иттифоқи мамлакатдаги бирдан-бир партия эди.

Яман Араб Республикаси, Совет Иттифоқи Қизил денгиз қирғоғида Худойда шаҳри яқинида катта порт қурилишида яманликларга кўмаклашди. Янги порт 10 минг тоннагача ҳажмдаги кемаларни қабул қила олади. Ҳозирда портнинг юк обороти 300 минг тоннани ташкил қилаяпти. Унга йилига 200 кема қатнаб турибди. Суратда: ана шу портнинг кўриниши. Узоқда Яманга янги қурилиш материаллари келтирган «Новий Буг» совет юк кемаси.

В. Мусаэльян фотоси,
(ТАСС фотохроникаси).

ВЬЕТНАМ ХАЛҚИ БИЛАН БИРДАМЛИК

БЕРЛИН. Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳафталиги муносабати билан бутун Германия Демократик Республикасида меҳнаткашларнинг митинг ва йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Бир группа таниқли жамоат арбоблари, жумладан Германия Демократик Республикаси тинчлик кенгашининг раиси профессор В. Фридрих, ёзувчилардан Анна Зегерс ва Арнольд Цвейг мурожаатнома эълон қилиб, Америка империалистларининг агрессиясига ва уларнинг Вьетнам халқига нисбатан заҳарли моддалар қўлланаётганлигига қарши кескин норозилик билдирдилар. Олимлар ва ёзувчилар Жанубий Вьетнамдаги разил уруш ва Вьетнам Демократик Республикаси территориясини бомбардимон қилиш дарҳол тўхтатилсин, деб талаб қилмоқдалар.

Ҳафталик муносабати билан Вьетнам Ватан фронти делегацияси Германия Демократик Республикасига келди.

БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина тинчлик кенгаши мамлакат халқига мурожаат қилди. Халқимизнинг иродаси аниқ ва тушунарлидир: агрессорлар билан ҳамкорлик қилишга йўл қўйилмасин. Тинчлик кенгаши мазкур мурожаатномада «Жанубий Вьетнамдаги Америка агрессорларига озиқ-овқат ва дори-дармонлар юборилишига йўл қўйилмасин! Уларга ҳеч қандай мадад кўрсатилмасин!» деб талаб қилади.

БОНН. «Немислар фронтга жўнатиладими? Йўқ, йўқ! Вьетнамдаги урушга бир чақа ҳам, бир киши ҳам юборилишига йўл қўйилмасин» — Ғарбий Германия тинчлик тарафдорларининг Дюссельдорфда бўлиб ўтган намойиши ана шундай шиорлар остида ўтди. Намойиш қатнашчилари Американинг Вьетнамдаги агрессиясини ва Бонн ҳукуматининг АҚШ нинг жиноятқорона ҳаракатларини тобора қўллаб-қувватлашдан иборат сиёсатини кескин қораладилар.

Ғарбий Германиянинг таниқли жамоат арбоблари, олимлари, адвокатлари ва публицистларидан 60 дан кўпроқ киши «Вьетнамдаги урушга чек қўйилсин» деган баёнот билан чиқдилар.

НЬЮ-ЙОРК. Оқилона ядро сиёсати юргизиш учун кураш миллий комитети ва Американинг таниқли жамоат арбобларидан юз киши Вьетнамдаги урушга қарши Америка граждандари имзоларини тўплаш кампаниясини бошлаб юбордилар. Комитет «Нью-Йорк Таймс» газетасида Америка гражданларига мурожаатнома эълон қилди. Мурожаатномада Америка жамоатчилиги ҳукуматнинг Шимолий Вьетнамни бомбардимон қилиш ва Жанубий Вьетнамга қўшинларнинг янги қисмларини юбориш тўғрисида буйруқ чиқарганлигидан ғоят ташвишланаётганлиги таъкидланади.

Комитет Вьетнамдаги урушга қарши имзо тўплашни шу йилнинг 14 майида тугаллаш ва ўша куни ҳукуматга норозилик имзоларини топшириш учун Вашингтонга юриш ўтказишни мўлжалламоқда. (ТАСС).

ИНДОНЕЗИЯДАГИ АҲВОЛ

ПАРИЖ, (ТАСС). Жакартада ҳарбий қўмондонликнинг мажлиси бўлиб ўтди. Унда президент Сукарно сиёсий ҳокимиятни қуруқликдаги кучлар қўмондони генерал-лейтенант Сухартога топширганидан кейин мамлакатда рўй берган аҳвол муҳокама қилинди.

Франс Пресс агентлиги мухбирининг Жакартадан берган хабарида айтилишича, генерал Сухарто кенгашда ҳарбий округларнинг қўмондонларига давлат муассасаларини коммунистлардан тозалаш тўғрисида кўрсатма берди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

ШИНГИЛ ҲИКОЯЛАР

ФАМИЛИЯСИ НИМА ЭДИ?

Григорий РИКЛИН.

СЕКРЕТАРЬ қиз катта бошлиқнинг кабинетига киради.

— Салом, Платон Николаевич.

— Салом... Лиза.

—Кечирасиз, Лиза кеча навбатчилик қилган эди. Бугун эса мен. Исмим Лида.

— Хўп, хўп. Жуда хурсандман. Хўш, қулоғим сизда, Лида.

— Платон Николаевич анчадан бери сиздан сўрамоқчи эдим...

Лекин уялиб юрардим...

— Бемалол, Лида сўрайверинг.

— Мен сиздан фамилиям нима эди деб сўрамоқчиман.

— Кимнинг фамилиясини?

— Ўзимникини.

— Ажабо... Нимага керак бўлиб қолди. Яъни нимага энди фамилиянгизни мендан сўрамоқчи бўлдингиз демоқчиман?

— Биласизми, Платон Николаевич... Назаримда мен ҳам инсон бўлсам керак деб ўйлайман. Ё нотўғрими? Менинг ҳам исми-шарифим бор деб сизга дадил айтишим мумкин. Менинг ҳам фамилиям бор. Доғ туширилмаган яхшигина фамилиям бор. Шунга қарамасдан сиздан: «Унга бу қоғозни бериб юборинг», «У аёлга айтинг, қўнғироқ қилсин», «Унинг ўзи ҳаммасини тўғрилаб қўяди» деган сўзларни тез-тез эшитиб тураман. Менинг кимлигимни, фамилиямнинг нималигини билмас экансизда? ... деган фикр туғилди. Ахир мен икки йилдан бери сизнинг қўл остингизда ишлаб келяпманку.

Шу пайт қабулхонанинг телефони жиринглаб қолди. Секретарь қиз сесканиб:

— Кимдир телефон қиляпти, телефонга жавоб қилайчи. Платон Николаевич, сизни безовта қилганим учун кечирасиз,— деди.

— Қиз тезгина кабинетдан чиқиб кетди. Платон Николаевич бўлса, ўз бошини ўзи қотириб:

«Дарҳақиқат, унинг фамилияси нима эди? У ҳақ, ҳа тўғри айтяпти... Фамилияси нима эди-я?» деганча қолди.

МЕҲРИБОН ДЎСТ

МЕН ҲАМИША Пашка Козиревни замонамиз олифталаридан бўлмаса керак деб юрардим.

Очиғини айтсам Пашка Козиревни сира кўнглим ёқтирмасди. Мен ҳам уни бошқалар сингари пасткаш, эзма деб ҳисоблардим.

Ўша куни эрталаб у менга мутлақо бошқача — кўнгилчанг одам, меҳрибон дўст бўлиб кўринди. Ҳатто мен уни фикран замонамизнинг энг яхши гуманистлари қаторига қўшиб ҳам қўйдим.

Иш бундай бўлган эди. Эрталаб уни кўчада учратиб қолдим. У юриб эмас, югуриб келар, қора терга ботган ва хаёли паришон эди.

— Шошиб кетяпман,— деб тушинтирарди у.— қаёққа дейсанми? Уникига дейсанми? Саша Сомовларникига. Албатта уни кўриб келишим керак. Шоир айтганидек: «Қаерда ғам-ғуссани эшитсанг, нафас олиш оғирлашганини билсанг, у ерга биринчи бўлиб бор». Ахир Саша уч ойдан бери кўрпа-тўшак қилиб ётибдику. Роялни ҳам чалолмаётибди...

— У музикачимиди?

— Асло. Агар рояль чалишни билганида, масалан, агар Бетховен асарларидан бирини чалмоқчи бўлганида ҳам уддасидан чиқмас эди. Қўли гипсланган. Умуман ўзи инженер. Бетобланмасдан олдин йирик ихтиро қилган. Лекин биласанми унинг омади келмади. Уч ойдан бери ишламайди. Оилалик, жўжавурдек жон. Шунинг учун пул-мули бормикан, деб шоша-пиша, билгани кетяпман. Ихтиросига пул олган бўлса, яхшия, Агар ҳали олмаган бўлсачи? Ахир оғайнимизни мусибатда қолдиришимиз керак эмасда... Хўп, кетдим. Ҳозирча!

Меҳрибон дўст Пашка Козирев билан бемор Александр Сомов ўртасида қуйидагича самимий суҳбат бўлганлигини ўша куннинг ўзидаёқ эшитдим.

— Сен, Сашка, мен билан ошкора гаплашавер. Бизлар дўстмизку. Пулдан қалайсан? Мендан ҳеч нарсани яширма.

— Мен, Паша, яширишни ўйламоқчи ҳам эмасман.

— Йиманишингни қўйсангчи, Сашка. Шунчаки уялиб ўтиришнинг нима кераги бор? Оёғинг ҳали ҳам оғриб турибдими?

— Ҳа, шундай бўляпти.

— Ана кўряпсанми. Бўпти, менга чин юракдан, дўст-дўстига айтгандай айтаверсангчи, пулдан қалайсан? Катта оиласизларку.

— Раҳмат, Паша. Лекин пулдан зориққанимча йўқ.

— Муҳтожмасмисан?

— Йўқ.

— Чинданми?

— Рост.

— Яна ўзинг биласан. Ихтиронгнинг пулини олибмидинг?

— Ҳа-да. Катта маблағ олдим.

— Жуда хурсандман. Табриклайман.

— Раҳмат, Паша.

— Анчагина олдингми?

— Етарли.

— Жуда яхши. Жуда соз. Саша. Мен ҳам ихтиронг учун каттагина пул оларсан девдим. Жуда хурсандман. Ҳозирча мен, билсанг, вақтинча маблағсизман. Мотоцикл сотиб олмоқчи эдим. Менга бирярим ёки икки минг сўм қарз бериб тураолмайсанми? А, нима дейсан?

русчадан Т. УНАБОЕВ
таржимаси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

16 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Юлдузча** тележурнали, 19.00 — **Қорақалпоғистон** (КПСС XXIII съезди шарафига), 19.30 — **Француз санъати виставкаси** (ҳужжатли фильм), 20.10 — **«Баҳор» юлдузлари** (концерт).

Рус тилида: 21.10 — **Телевизион янгиликлар,** 21.25 — **Поэзия фестивали** , («Ёшлик» студияси) 21.45 — **Ёлғизлик** номли бадиий фильмнинг 1-серияси, фильмдан сўнг — **Эртаги кун программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.10 — **Синфда табассум** (мактаб ўқувчилари учун), 18.35 — **Тошкент янгиликлари,** 18.45 — **Яшил дўст** (телеочерк), 19.05 — **Чолғу куйлари** (Консерватория ўқитувчилари ижросида), 19.45 — **Ташланган кема сири** (телефильм).

Ўзбек тилида: 21.10 — **«Локомотив»нинг 30 йиллиги** (спорт эшиттириши), 21.30 — **Тошкент янгиликлари,** 21.40 — **Ҳалол нонимиз** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 17/III да **Травиата.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА—16/III да **Сарвқомат дилбарим,** 17/III да **Сўнгги нусхалар.** Спектакллар кеч соат 7 яримда бошланади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 16/III да **Ёшликда берган кўнгил,** 17/III да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **«Лўлилар» аттракциони** ва бошқа цирк томошалари. Аттракционнинг бадиий раҳбари— **Я. Брестлер.** Кеч соат 8 да бошланади. Олдиндан билет сотувчи касса эрталаб соат 11 дан кеч 6 гача ишлайди.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

16, 18 мартда

УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

концертлари

Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Шаҳодат Раҳимова, Ғулом Абдураҳмонов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Жуманазар Бекжонов, Қундуз Миркаримова, Тоштемир Шарипов,** солистлардан **Сора Шукурова, Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Зумрат Ҳожиева, Тўхта Рисметова,** Ўзбек давлат филармониясининг хор капелласи, ўзбек ашула ва рақс ансамбли, ўзбек халқ чолғу ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади. Билетлар Концерт зали кассасида ва райкассаларда сотилади.

ТРАМВАЙ-ТРОЛЛЕЙБУС БОШҚАРМАСИ

трамвай ва троллейбус ҳайдовчилари, трамвай вагонларини ремонт қилувчи слесарлар, контакт ва кабель тармоқлари учун электромонтёрлар тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

камида 7-синф ҳажмида маълумотли, 18 ёшдан 35 ёшгача бўлган кишиларни

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Қабул қилинганлар стипендия билан, ёлғиз кишилар ётоқ билан таъминланади.

Тошкент шаҳар, Полторацкий кўчаси, 12-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон 3-11-82.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В39004, Редактор ўринбосарлари — В35885, В36232, Масъул секретарь — В34808, Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Партия турмуши — В35811, Саноат, транспорт ва қурилиш, ахборот ва спорт бўлимлари — В33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — В38761. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 00190. ИНДЕКС 64969 Г — 1075.